

Savižudybių epidemija

Lietuvoje nuo 1990 metų savižudybių padaugėjus net dvigubai, tik ši rudenį oficialios valdžios institucijos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija susirūpino jų prevencija. Todėl kitamet Lietuvoje bus kuriamas Valstybinis psichikos sveikatos centras, kuriame tarp 18 darbuotojų bus ir savižudybių prevencijos specialistai. Be to, į savižudybių problemą bus žiūrima kaip į epidemiją, o ne vienkartinį reiškinį, kurį galima sunaikinti.

Apie grėsmingą savižudybių plitimą Lietuvoje byloja tai, kad lietuviai jau tapo "savižudžių" tauta Europoje, pralenkė net Vengriją. Lietuvoje per metus nusižudo 49 žmonės iš 100 tūkst. gyventojų, anksčiau savižudybės "virusas" labiausiai buvo paplitęs Vengrijoje – 34 iš 100,000 tūkst. gyventojų. Kaip rodo statistika, ypač grėsmingai savižudybių ėmė daugėti prieš aštuonerius metus prasidėjus kardinaliems pokyčiams šalies ekonominiame ir socialiniame gyvenime. Pavyzdžiui, jaunuolių prieš ketverius metus nusižudė du kartus daugiau nei prieš aštuonerius: 1994 m. iš gyvenimo savo noru pasitraukė 51 jaunas žmogus, kai tuo tarpu 1990 metais – "tik" 26.

Statistika

Psichologai teigia, kad šalies ekonominė, socialinė, politinė padėtis, žmonių psichosomatinė sveikata, atsparumas stresui tiesiogiai įtakoja savižudybių skaičių. Kaip rodo atlikti tyrimai, prieš dešimtmetį, prasidėjus Sąjūdžiui, o dar anksčiau – M. Gorbachio "perestrojkos" laikais, paskelbus kovą su alkoholizmu, savižudybių sumažėjo.

Tyrimai rodo, kad smurto prieš save dažnai griebiasi alkoholikai, žmonės, kurių pablogėja materialinė bei socialinė padėtis.

Kaip liudija statistika, Lietuvoje kasmet iš gyvenimo savo noru pasitraukia apie 50 žmonių iš 100 tūkst., tuo tarpu Vengrijoje "tik" 34 žmonės iš 100 tūkst. Sovietiniais laikais Lietuvoje kasmet nusižudydavo 26 žmonės iš 100 tūkst. gyventojų.

Itin grėsmingai daugėja mokyklinio amžiaus vaikų savižudybių. Jei 1990 m., kaip teigia D. Gailienė, nusižudydavo Lietuvoje viena mokyklos klasė – 26 jaunuoliai, o praėjus ketveriems metams – net 51 jaunuolis, arba statistiškai dvi klasės, pasitraukdavo iš gyvenimo.

Visuomenė Lietuvoje dėmesį atkreipia ne tada, kai nusižudo alkoholikai, narkomanai ar psichiškai nesveiki asmenys, bet kai ranką prieš save pakelia policijos ar kitų specialiųjų tarnybų pareigūnai. Kaip LŽ sakė Vidaus reikalų ministerijos atstovas, per aštuonerius metus nuo nepriklausomybės atkūrimo nusižudė apie 40 policininkų. Dabar vidutiniškai per metus nusižudo 5–6 policijos pareigūnai, tuo tarpu iki 1992 metų savo noru iš gyvenimo pasitraukdavo kasmet po 3 policininkus. Šiemet žmonės itin sukrėtė net dviejų viena po kitos policininkų savižudybės, tačiau ir tai neprivertė VRM pareigūnų pripažinti, kad susiklostė kritinė padėtis, ir ieškoti būdų, kaip sustabdyti šią baisią "epidemiją".

Prevencija

Kaip LŽ sakė sveikatos apsaugos viceministras Vytautas Kriauza, iki šio rudens buvo planuojama savižudybių prevencijos klausimus spręsti Psichikos sveikatos programos rėmuose. Tačiau grėsminga šio reiškinio statistika privertė aukšto rango pareigūnus peržiūrėti ankstesnes nuostatas. Iš minėtos programos buvo išskirta

Teresė Vyšniauskaitė

Savižudybių prevencijos programa, kuriai parengti sudaryta specialistų grupė.

Numatyta, kad kitais metais bus įsteigtas Valstybinis psichikos sveikatos centras, kuriame dirbs 18 žmonių, besirūpinančių savižudybių, narkomanijos, alkoholizmo prevencija. Kaip LŽ sakė V. Kriauza, specialistas savižudybių prevencijos klausimu bus tas "nemiegantis" kiaurą parą žmogus, kuris atsakys už

bėmis ir todėl būtina susirūpinti Vyriausybei.

Specialistai

Kaip LŽ informavo SAM aukštas pareigūnas, praėjusį rudenį jau įvyko du įvairių žinybų atstovų ir specialistų pasitarimai, per kuriuos buvo nartata parengti savižudybių prevencijos strategija.

Dabar pasiūlymus savižudybių prevencijos klausimais rengia ekspertų grupė, kurią sudaro psichologė D. Gailienė, psi-

Roberto Petkevičiaus, kuriam pavesta įsteigti koordinacinį metodologinį centrą. Centras propaguos šį rudenį Kopenhagoje priimtą programą "Sveikata 21", kuri numato, kad kitą tūkstantmetį būtina visiems norintiems vaikams sudaryti sąlygas mokytis jų sveikatai nekenksmingoje aplinkoje, kuri neturėtų prisidėti prie savižudybės plitimo tarp jaunimo.

Pagalba

Pasak viceministro V. Kriauzos, pagalba žmonėms, turintiems problemų, turi būti kelių lygių.

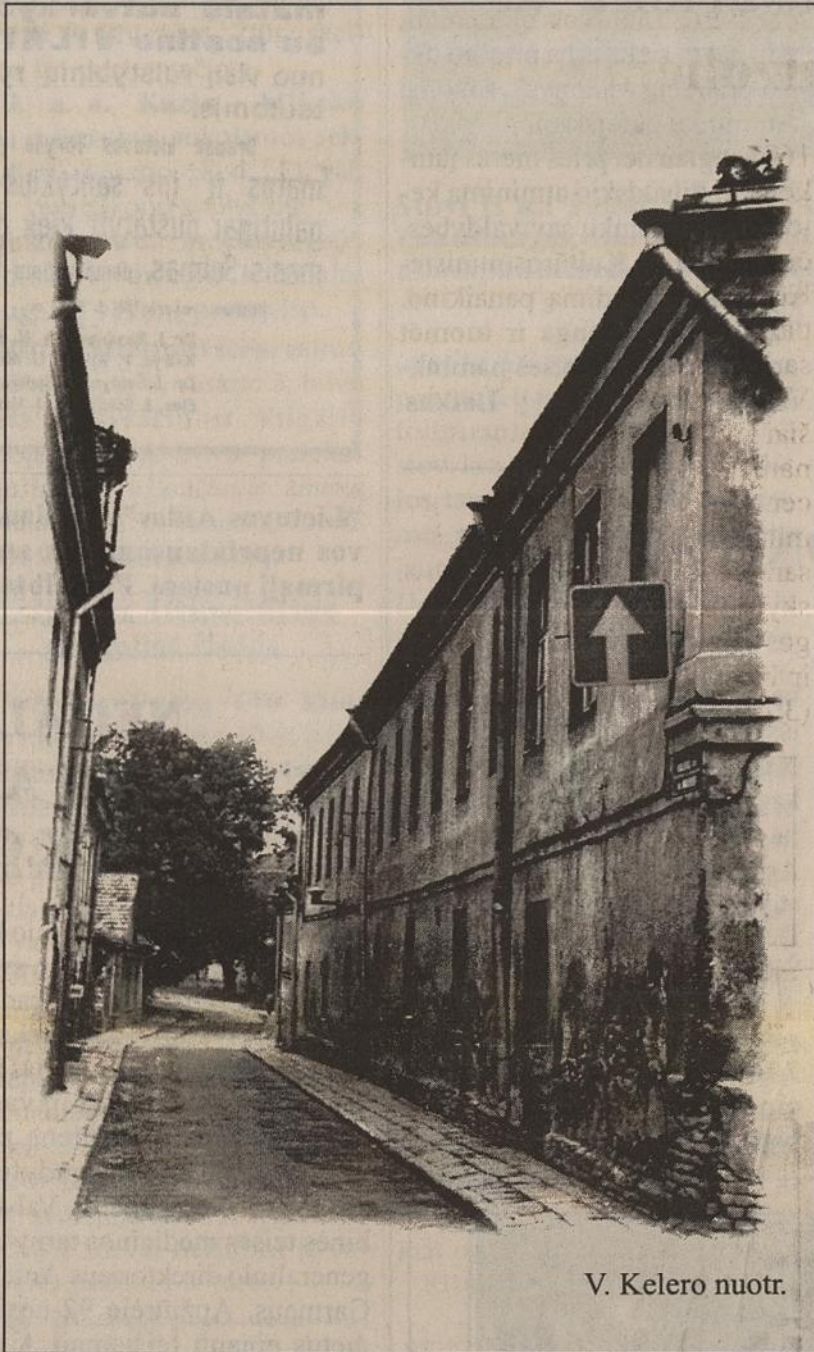
Pirmieji pastebėti, kad žmogus turi problemų, turėtų slaugos darbuotojai, bendrosios praktikos gydytojai, policininkai, dirbantys bendruomenėje. Jie turėtų pažinti pirmuosius signalus, liudijančius, kad žmogus gali nusižudyti. Šeimos nariai, kolegos darbe irgi turėtų būti pastabesni. Visoje šalyje reikia įrengti psichologinės pagalbos telefonų, kurių numeriai būtų gerai žinomi, tinklą.

Antrasis pagalbos lygmuo – rajonų miestų psichikos sveikatos centrai, kuriuose dirbtų psichiatras, psichologas, narkologas. Tais atvejais, kai žmogui reikalinga sudėtinga pagalba, jis būtų siunčiamas į apskrityje įsteigtas ligonines ir konsultacines poliklinikas. Pačiais sudėtingiausiais atvejais pagalba teiktų universitetinės klinikos. Visos šios pagalbos formos būtų apmokamos iš Sveikatos draudimo fondo. Bendraja sveikata, taip pat ir savižudybių prevencija, galėtų rūpintis ir savivaldybėse įsteigti sveikatos biurais, ypač krizių telefonų linijos.

Pasak SAM viceministro, net privačiai dirbantiems psichologams už konkrečias jų paslaugas, pavyzdžiui, savižudybių prevencijos programos rėmuose, galėtų būti mokama iš medicinos draudimo lėšų.

Propaganda

Įvairių žinybų pareigūnai ir specialistai pripažįsta, kad Lietuvos visuomenė netinkamai informuojama apie savižudybes, menkai žino apie požymius, liudijančius apie grėsmę, ir galimos pagalbos būdus į emocinę krizę patekusiems žmonėms. Taip pat liūdina nuteikia faktas, kad per pastaruosius metus net 1,5 karto išaugo žmonių skaičius, teigiamai žiūrinčių į savižudybes, kaip neva veiksmingą būdą problemoms spręsti. Savižudybių daugėjimas rodo, kad vienu mostu šios problemos neišspręsi. Kaip pabrėžė viceministras V. Kriauza, būtina įvertinti problemos dydį ir numatyti adekvačias jai spręsti priemones. LŽ

V. Kelero nuotr.

įvairias prevencijos programas, konsultuosius su specialistais, rūpintis konkrečių projektų įgyvendinimu. Šiame centre dirbs psichologinės reabilitacijos specialistai, taip pat priklausomybės ligų, tai yra narkomanijos ir alkoholizmo, specialistai.

Centro veiklai iš biudžeto metams bus skirta apie 300 tūkst. Lt.

Pasak Sveikatos apsaugos ministerijos viceministro, svarbiausia išsiaiškinti, kokios specifinės sąlygos Lietuvoje skatina žmones žudyti, kokios prevencijos priemonės tikėtų būti lietuviams. Aišku viena, kad psichologai ar psichiatrai nėra pajėgūs kovoti su vis dažnėjančiomis savižudy-

chiatras E. Laurinaitis, miesto vyriausiasis psichiatras R. Milašiūnas, vaikų ir paauglių vyriausiasis psichiatras D. Pūras ir kiti specialistai.

Psichologė D. Gailienė laikoma didžiausia savižudybių žinovė.

Kaip sakė vienas SAM vadovų, savižudybių prevencijos programa turi būti labai konkreči: joje būtina nurodyti kokios priemonės rengiamos, kas už jas atsakingas, kiek pinigų tam skiriama. Ypač svarbu kontroliuoti pinigų panaudojimą – jie turi būti išleidžiami pagal paskirtį, o ne, kaip iki šiol pasitaikydavo, kompiuterizuoti vadovų kabinetams.

Jau numatyta palaikyti sveikų mokyklų projektą, inicijuotą

Medininkų pilis vėl primins buvusią Lietuvos galybę

Medininkų pilis, tragiška pareigūnų žūtimi paženklintas Medininkų pasienio postas ir netoliese esantis Juozapynės kalnas – aukščiausias Lietuvos reljefo geografinis taškas turėtų sudaryti labai reikšmingą paminklinį kompleksą, tapti nauja turizmo traukos zona. Tuo įsitikinęs Medininkų pilies atstatymo mokslinis vadovas doc. Jonas Glemža. Jis informavo Eltą, kad ICOMOS (Tarptautinės paminklų ir saugomų vietovių tarybos) Lietuvos nacionalinio komite-

to biuras priėmė sprendimą Medininkų pilį atstatyti iš dalies ir siūlo šiuos darbus įtraukti į Lietuvos tūkstantmečio programą. Medininkų pilis, pasak J. Glemžos, yra svarbiausia XIII–XIV amžiaus gynybinės sistemos dalis, saugojusi valstybę nuo priešų iš pietų ir pietryčių. Pilies kiemas tarp gynybinių sienų užima 1,8 hektarų, kai tuo tarpu giminingų Krėvos ir Lydos pilių teritorijos – tik 1 ha ir 0,6 ha. Medininkų pilies sienos iki mūsų dienų yra išsaugojusios patį seniausią Lietuvoje plytų mūrą.

Šios pilies liekanos pradėtos tvarkyti nuo 1960 metų. Atlikti dideli archeologiniai kasinėjimai. 1990 metais Lietuvos kultūros fondas iškėlė donžono – svarbiausio pilies bokšto atstatymo idėją. Ją parėmė Paminklotvarkos departamentas. Buvo paskelbtas vidaus konkursas. Dabar donžonas jau iš lėto stiebiasi į viršų – įpusėtas trečias aukštas. Iš viso buvo ir bus penki aukštai, neskaitant apžvalgos aikštelės pastogėje. Medininkų pilimi susidomėjo ir mūsų tautiečiai užsienyje. ELTA

Rašytojas ir žurnalistas išleistas į laisvę

Vasario 4 d. rašytojas ir žurnalistas Saulius Stoma paleistas į laisvę po septynis su puse mėnesio trukusio įkalinimo Vilniaus sustiprinto režimo patalose darbų kolonijoje Sniego gatvėje. Vasario 3 d. biuletenyje "Valstybės žinios" paskelbtas sausio 29 dieną Prezidento Valdo Adamkaus pasirašytas dekretas dėl malonės S. Stomai bei dar aštuoniolikai nuteistųjų. Dekretas įsigalioja kitą dieną po to, kai jis paskelbiamas "Valstybės žiniose". Malonę buvusiam "Lietuvos aid'o" vyriausiajam redaktoriui S. Stomai Prezidento vadovaujama komisija nutarė suteikti atsižvelgdama į tai, kad buvo gautas teismo antstolių kontoros raštas, patvirtinantis, jog S. Stoma apmokėjo "Lietuvos aid'o" pateiktą civilinį ieškinį – 62 tūkst. 163 litus. Būtent tokios sumos pasisavinimu iš šio dienraščio Vilniaus pirmosios apy-

linkės teismas pernai apkaltino S. Stomą ir skyrė jam penkerius metus kalėti, konfiskavo pusę turto bei uždraudė eiti vadovaujančias pareigas trejus metus po to, kai bus atlikta bausmė. Praėjusių metų birželio viduryje S. Stoma atsidūrė kalėjime. Šiemet sausio viduryje S. Stoma savas turėtas "Lietuvos aid'o" akcijas pardavė Reformų partijos pirmininkui, verslininkui Algirdui Pilveliui. Gautais pinigais buvo atsiskaityta su dienraščiu. ELTA

Nuo kitų metų kovo Europos Sąjungos šalių piliečiai, norintys dirbti advokatais Lietuvoje, galės kreiptis į Teisingumo ministeriją prašydami leisti laikyti kvalifikacinį teisės egzaminą. Išlaikę šį egzaminą, jie galės dirbti advokatais Lietuvoje.

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gera žinoma pensininkų namų bendruomenė.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigeycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esatę ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Nežinomojo auka

Beminėdami nepriklausomybės atgavimo sukaktį, prisimeiname ir tuos, kurie aukojosi savo darbu, savo nepalaužiama energija jai atgauti. Prisimename ypač tuos, kurie net savo gyvybę paaukojo už bendrai siekiamą tautos laisvę.

Būdinga tai ne vien mūsų dienoms. Įvairių tautų sūnūs ir dukros prisiminė ir gerbė tuos, kurie pasiaukėjo dėl bendruomenės gerovės ir tėvynės laisvės. Ypač paskutiniame šimtmečiuje sukrusta pagerbti ne vien kovų vadovus, didžias strategines kovas laimėjusius generolus, bet ir eilinius kovotojus. Juk ir eilinio kario gyvybės auka brangi ne tik jam, bet ir visai tautinei bendruomenei.

Po pirmo pasaulinio karo Prancūzijoje sustiprėjo mintis, kad pagerbtini ir tie nežinomieji, kurie nuo modernių ginklų naudojimo buvo sunaikinti, neatpažinti. 1920 m. lapkričio 11 d. prie Triumfo arkos Paryžiuje palaidoti nežinomojo prancūzų kario palaikai. Amžinoji ugnis laisvoje Prancūzijoje prie šio kapo dega nuolat ir mūsų dienomis.

Lietuviai irgi gerbė lietuviško nežinomojo kareivio prisiminimą. Ši idėja gimė net anksčiau kaip prancūzams. Dar laisvės kovoms nepasibaigus kilo mintis suorganizuoti karo muziejų. Stengtasi atieities kartoms palikti prisiminimą, kokiomis priemonėmis ir kokiomis aukomis buvo įgalinta laisvė ir nepriklausomybė.

Krašto apsaugos ministerija pavedė generolui Vladui Nagiui-Nagevičiui suorganizuoti šį tautos laisvės kovų paminklą. Karo muziejus oficialiai atidarytas 1921 m. vasario 16 d. Tais pačiais metais iš nepriklausomybės kovų vietovėse surinktų akmenų pagal skulptoriaus J. Žikaro projektą pastatytas paminklas už Lietuvos laisvę žuvusiems pagerbti.

Tiek pradžioje, tiek 1936 m. atidarius Vytauto Didžiojo muziejų, kuriame rado vietos ir pradinis karo muziejus, prie nežinomojo kareivio kapo buvo atliekamos simbolinės apeigos, prisimenant ir pagerbiant tuos, kurie prisidėjo prie laisvės žiburio nešimo.

Ilgai siautusiai bolševikiniam okupantui nepriklausomybės atgavimo simboliai buvo nepakeliui. Nežinomojo kareivio kapas buvo panaikintas. Pats Vytauto Didžiojo muziejus betarnavo propagandiniam valstybinio karinio istorinio muziejaus tikslams.

To šviesaus atminimo pagerbimą užtemdyti buvo įmanoma tik prievarta okupuotoje tėvynėje, bet laisvųjų lietuvių atmintyje ir sąmonėje, net ir 75 muziejaus įsteigimo metinių proga, nežinomojo kareivio kapo prisiminimas tebebuvo gyvas ir aiškus.

Šioje sukaktyje žvelgdami į kovojusius ir kritusius už tėvynės laisvę, pastebime didelę eilę jaunuolių, ypačiai partizaninėje kovoje dėl laisvės. Nors viliojo juos ateities asmeninio gyvenimo viltys, tėvynės laisvė buvo dar brangesnė. Sprendžiant apie tautos ateitį iš jos jaunimo susipratimo ir ryžto, neturėtumė brandinti kartėlio dėl lietuvių tautos ateities. Konkrečioje dabartyje matome, kad ne vien tėvynėje subrendę ir jos net nematę jaunuoliai prisideda prie tėvynės atgaivinimo.

Geriant praeities didvyrius, išipareigojant jų darbą testui, su džiaugsmu pastebime gausius naujuosius nežinomojo kareivio aukos ir pasiryžimo tęsėtojus.

Amerikos Baltų Laisvės Lygos pranešimas

Amerikos Baltų Laisvės Lyga (toliau - ABLL) praneša, kad susitarta su senatoriumi Durbin ir atstovu Shimkus dėl įtraukimo į kongresą rezoliucijų, prašančių JAV administraciją imtis priemonių, kviečiančių priimti Baltijos valstybes - Estiją, Latviją ir Lietuvą - NATO narėmis.

ABLL nusistačiusi visomis priemonėmis remti šias rezoliucijas JAV kongrese ir skatina visus baltų kilmės Amerikos piliečius kreiptis į savo atstovus kongrese prašant juos šias rezoliucijas remti.

P. Algis Raulinaitis
viceprezidentas ir direktorius

Restauruojami sarkofagai iš Radvilų mauzoliejaus

Į Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčios Radvilų mauzoliejaus grįžta restauruoti unikalūs meno ir istorijos paminklai - sarkofagai. Šiomis baigti restauruoti Radvilų vaikų - Stepono ir Elžbietos sarkofagai. Puošniai dekoruoti renesansinius 17 amžiaus sarkofagus restauravo aukščiausios kategorijos meninių metalo dirbinių restauratorius Gintaras Kazlauskas. Buvo taikoma alavo liejybos technologija. Per pastaruosius dvejus metus restauruoti ir Biržų bei Dubingių kunigaikščio, Vilniaus vaivados, Lietuvos didžiojo etmono Jonušo Radvilos (1612-1655), taip pat Lietuvos didžiojo etmono, žymaus politikos, kultūros ir meno mecenato kunigaikščio Kristupo Radvilos Perkūno (1547-

1603) sarkofagai. Šiais metais ketinama pradėti Jurgio Radvilos (Kristupo Radvilos vaikėčio), o po to ir paskutiniojo iš Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčios - Mikalojaus Radvilo sarkofago restauravimo darbus. Visi Radvilų sarkofagų paviršiai graviruoti renesansiniais ornamentais, o viršutinės dalies centre juos puošia užrašai su giminės ir valstybės herbais. Lėšas sarkofagų restauravimo darbams skyrė Kultūros vertybių apsaugos departamentas (50 tūkst. litų) ir Kėdainių rajono savivaldybė (30 tūkst. litų).

ELTA

**DARBININKAS -
vienas seniausių
išėivijos laikraščių
Amerikoje**

„Apšerkšnį mūsų žiemos...“

V. Kapočiaus nuotr.

ELTA

Ambasadoriaus Aniceto Simučio pagerbimas

Lietuvos ambasadoje Washingtone š. m. sausio 29 d. 3 val. po pietų įvyko Aniceto Simučio, ilgamečio Lietuvos valstybės diplomato, pagerbimas jo 90-ųjų gimimo metinių proga.

Renginio metu Anicetas Simutis buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 1-ojo laipsnio ordinu. Valstybinį apdovanojimą įteikė Lietuvos Užsienio reikalų Ministras Algirdas Saudargas.

Anicetas Simutis pradėjo dirbti nepriklausomos Lietuvos Užsienio Reikalų ministerijoje 1931 m. Buvo pasiūstas į New Yorką Lietuvos Generalinio Konsulato sekretoriumi 1936 m., o nuo 1967 m. ilgą laiką bu-

vo Lietuvos Generaliniu Konsulu New Yorke. Lietuvai tapus Jungtinių Tautų Organizacijos nare, Anicetas Simutis buvo paskirtas pirmuoju Lietuvos Respublikos atstovu šioje organizacijoje.

Susirinkę į Lietuvos ambasadą Washingtone Amerikos lietuviai, Lietuvos diplomatai, dirbantys atstovybėse Washingtone ir New Yorke, išreiškė savo gilią pagarbą ir padėką Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos veteranui, daugelį dešimtmečių savo kasdieniniu darbu ir pasiaukojimu prisidėjusiam prie nepriklausomos Lietuvos valstybės tęstinumo užtikrinimo.

Buvęs ministras skeptiškai vertina galimus kandidatus į ambasadorių postus

Seimo opozicinės LDDP frakcijos narys Povilas Gylys skeptiškai vertina spaudoje aptariamas kandidatūras į Lietuvos ambasadorių postus užsienio valstybėse. „Jeigu tą grupę žmonių paskirsime ambasadoriais į užsienį, galime milijonus litų leisti valstybės įvaizdžiui gerinti - nepadės“, sakė vasario 3 d. spaudos konferencijoje buvęs užsienio reikalų ministras P. Gylys, nenurodęs konkrečių pavardžių. Pasak jo, diplomatas turi būti

diplomatiškas, inteligentiškas, jausti niuansus. P. Gylio teigimu, svarbiausia yra valstybinis mąstymas, inteligencija, sugebėjimas per save parodyti savo valstybę pozityviai. Buvęs diplomato vadovas teigė matęs tik vieną tikrą ambasadorių - Vytautą Antaną Dambravą. „Nepaisant jo garbaus amžiaus - tai yra tikras karjeros diplomatas, turintis autoritetą, žinantis, kaip atstovauti valstybei“, sakė P. Gylys. Dienraščio „Respublika“ žiniomis, prieš savaitę užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo Premjerui Gediminui Vagnoriui įteikta kandidatų į naujuosius Lietuvos ambasadorius sąrašas yra du užsienio reikalų viceministrai bei vienas Seimo narys. Atšaukti ketinama iš viso vienuolika ambasadorių. Paminėta kol kas rasta ne visiems atšaukiamiems ambasadoriams. Pasak „Respublikos“, tarp Vyriausybės pateiktų kandidatų yra užsienio reikalų viceministrai Rokas Bernotas ir Gediminas Šerkšnys. Pirmasis jų siūlomas ambasadoriumi Europos Taryboje, o kitas - Jungtinėse Tautose. Seimo narys Vladimiras Jarmolenka siūlomas ambasadoriumi į Belgiją, o V.A. Dambrava ambasada Pietų Amerikoje turėtų pakeisti į ambasada Japonijoje.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 28

Pagalvojau, kad tai puiki proga nepastebimai, anksčiau, negu buvau apsisukęs, atsidurti Kaune. Tad mielai sutikau pasinaudoti rektoriaus paslaugumu.

Išvykau iš Vilniaus labai vėlai, niekam apie tai nepranešęs. Važiavome tik dviese - vairuotojas ir aš. Kai atvykome į Kauną, jau buvo po dešimtos vakaro. Paprašiau mane nuvežti tiesiai į gimnazijos draugo profesoriaus Algio Mickio namus, esančius gana nuošalioje miesto vietoje. Maniau, kad jau bent ši sykį būsiu atvykęs visiškai konfidencialiai.

Apstulbęs, kad aš jau Kaune, Algis Mickis džiugiai išitraukė mane vidun. Seniai nesimatę, aišku, prasikalbėjome su juo beveik iki paryčių.

Atsikėlėme rytą palyginti vėlai. Atsimenu, stogus buvo nubalėnusi pirmoji artėjančios tų metų žiemos šalna. Susėdome prie stalo pusryčiauti, ir staiga truputį po devynių suskamba durų skambutis. Susižvalgome stebėdamiesi, kas čia taip anksti galėtų būti. Algis nūeina pasižiūrėti ir po kelių minučių grįžta su nuostabos išraiška veide: „Teiraujasi tavęs...“

Algiui iš už nugaros išneria elegantiškai atrodanti dama. Tiesiog pritrenktas žiūriu į ją - juk niekas nežinojo, kad aš Kaune, pas Mickius. Ponia, nesakydama nė žodžio, prieina prie manęs ir ištiesia popieriaus lapelį. Išlankstęs žvilgtelįu. Mašinėlė angliška atspausdinti keli žodžiai: „Noriu su jumis pasikalbėti kur nors

lauke“.

Kiek atsipeikėjęs klausiu: „Jūs kalbate lietuviškai?“. „Taip“, - išgirstu atsakymą. „Gerai, - sakau, - eime pasivaikščioti“.

Užsimetu apsiaustą ir mes išeiname į dar visai tuščią gatvę. Ponia prisistato. Jos pavardė tuomet man dar visiškai nieko nesakė.

Ėmėme vaikštinėti gatvėmis, sukdami ratais aplink Mickių namus. Be jokių įžanginių aiškinimų moteris pranešė, kad jai reikia mano pagalbos. „Esi kovotoja prieš komunistinę santvarką. Mane persekioja saugumas. Jeigu neišvyksiu į Vakarus, būsiu suimta ir įkišta į kalėjimą“.

Klausydamasis svarsčiau, kaip ji sužinojo, kur aš esu. Stiprėjo įtarimas, kad tai kažkokia provokacija.

Mandagiai paaiškinau, kad laikiausi nuostatos: lietuviams nevertėtų trauktis iš Lietuvos ir ypač nesinorėtų, kad kraštą paliktų veikliausi ir kovingiausi žmonės. Pridūriau, kad pritariu emigracijai tik tuomet, jei kyla grėsmė gyvybei. Tada ponia pareiškė, kad KGB kelia pavojų net ir jos gyvybei.

„Bet kaip galiu jums padėti?“ - paklausiau tai išgirdęs. „Labai paprastai. Iš jūsų pageidauju tik tiek: mes skubiai susituokiame ir aš, kaip jūsų žmona, drauge su jumis išvykstu į Ameriką. Negalvokite nieko kitko: galėsite su manimi nemiegoti. Išvykstame, ir viskas - daugiau iš jūsų nieko neprašau“, - paaiškino ponia.

Prireikė kelių sekundžių atsitokėti. „Žinote, - sakau jai, - jau beveik trisdešimt metų esu vedęs ir tebeilgiu savo žmoną“. „Ai, ai, kaip apie tai nepagalvojau... Bet gal jūs galėtumėte formaliai su ja išsiskirti ir po to vėl susituoktumėte?“ - pasiteiravo ponia.

Kai jau gana kietai atsakiau, kad vis dėlto per daug iš manęs ji prašo, ponia staiga paklausė, kaip aš vertinu Tomo Venclovos išvykimą iš Lietuvos. Paaiškinau, jog laikau jį labai reikalingu Lietuvai, bet manau jo emigraciją buvus prievartinę. Daugiau neplėtodamas šios temos pasakiau, kad man jau laikas grįžti į namus, iš kurių ji mane ištraukė.

„Bet jūs dar pagalvokite apie mano pasiūlymą. Kai po kelių

dienų grįšite į Vilnių, aš pasistengsiu su jumis dar kartą pasimatyti“, - baigė pokalbį ponia, ir mes atsisveikinome. Tačiau Vilniuje ji manęs jau neaplinkė. Niekuomet daugiau asmeniškai nebuvau su ja susitikęs, tik atėjus Atgimimo laikams išgirdau, kad ji tapo žinoma visuomenės veikėja.

VIENPUSIAI MAINAI SU RUSAIS

Per antrąją vizitą į Maskvą 1974 metais mes jau turėjome apibendrinti, kaip vyksta JAV ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimas aplinkos apsaugos sferoje, taip pat aptarėme nutekamųjų vandenių valymo problemas ir galimybes keistis mokslinė ir techninė informacija.

Mums pamažu ėmė aiškėti, kad JAV ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimas - savotiška vienos krypties gatvė. Mes atveždavome į Maskvą naujausios aplinkos apsaugos literatūros, nieko neslėpdami pateikdavome įvairiausių statistinių duomenų, pasakodavome apie kylančias problemas, apie tai, kaip jas sprendžiame. Kai ateidavo metas rusams papasakoti, kokia padėtis jų šalyje, kaip jie dirba gamtos apsaugos sferoje, išgirdavome kažkokius bendro pobūdžio, dažniausiai labai nuobodžius samprotavimus, kuriuose nebūdavo jokios konkrečios informacijos. Taip tęsėsi ne vienerius metus, ir situacija nelabai pasikeitė net atėjus į valdžią M. Gorbačioviui.

Rusai mus tiesiog mulkino. Kai paprašydavome pateikti kokių nors konkrečių statistinių duomenų, jie imdavo vilkinti laiką. Sakydavo: „Gerai, mes jums tuos skaičius būtinai surinksime, bet dabar dar neparengta ataskaita. Rytą ar poryt jums bus pateikta statistika“. Ateidavo ir praeidavo tas „ryt, poryt“, mums reikėdavo išvykti į JAV ir grįždavome tuščiomis rankomis.

(nukelta į 4 psl.)

■ Vasario 7 d. nuo vėžio mirė 47 metus Jordaniją valdęs karalius Hussein. Velionio monarcho vyriausias sūnus 37 metų princas Abdullah po priesaikos šalies parlamente tapo nauju Jordanijos karaliumi. Sosto įpėdiniu karalius Abdullah paskyrė savo netikrą brolių, velionio monarcho sūnų princa Hamzą. Velionio karaliaus laidotuvis įvyko vasario 8 d.

■ Vasario 6 d. Miunchene, saugumo politikai skirtoje konferencijoje Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder pareiškė, kad Washingtono viršūnių susitikime, skirtame Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos 50 - mečiui, nė viena šalis nebus pakviesta į NATO, kol į aljansą neįsijungs Lenkija, Vengrija ir Čekija. Jo teigimu, NATO reikės suvienyti pastangas, kad trys naujos narės pilnai integruotųsi į organizaciją, o tik po to galima bus galvoti apie kitų šalių priėmimą. Rusijos Užsienio reikalų ministro pavaduotojas Jevgenij Gusev Miuncheno konferencijoje dar labiau sukomplikavo NATO plėtrą, sakdamas, jog Maskva laikysis nuostatos, kad aljanso plėtra nepatvirtintų „raudonos linijos“ apie buv. SSRS respublikas. Atrodė, kad tai neabejotinai nuliūdins visas kandidatas į antrą aljanso plėtos etapą, ypač Baltijos valstybes. Šių valstybių atvejis aiškiai jautriausias, turint omenyje Rusijos prieštaravimus ir tai, kad Baltijos šalys labiausiai priklauso nuo išorės įtakų. Trijų šalių pažeidžiamumą parodė ką tik nutrauktas Rusijos naftos tiekimas į Lietuvą, nors Maskvos pareigūnai teigė, jog tai atsitiko grynai dėl ekonominių priežasčių.

■ Rusijos užsienio reikalų viceministras Jevgenij Gusev Miunchene vykstančioje tarptautinėje saugumo konferencijoje vasario 7 d. kritikavo NATO plėtos ir Rytus planus bei pasisakė prieš Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos priėmimą į Šiaurės Atlanto aljansą. Nors Maskva ir neturi veto teisės, tačiau tikisi, kad į jos nuomonę bus pažiūrėta rimtai - sakė Rusijos diplomatas.

Britannicus: anglai atkuria prancūzų klasiko griūvančią Romą

Sunku būti tironu. Sunku išsilaikyti kartu ir tvirtu valdytoju, kurį platusis pasaulis priimtų ir gerbtų, ir savim patenkintu dėmesingu vyru, kurį mylėtų jam artimi žmonės. Varžybos tarp galios ir meilės (arba, nūdienos tvirtinimu, tarp politikos ir psichologijos) ardančiai nepastovios, nepaprastai nesmagios: lygiai kaip tarp blogio ir gėrio.

Šioje neaiškioje padėtyje atsiduria naujų meilės jausmų kurtomas jaunas Neronas, seniai patvirtintas didžiosios Romos imperatorium. Vaikinas dar jautrus paauglys, nors siekia tapti vyru, bet nedrįsta išsilaikinti nei nuo motinos, nei nuo patarėjų, kol nepasiremia klasika ir ar iš nekantrumo, o gal iš įniršimo pasireiškia visagalis imperatoriaus rolėje. Bet lemtis, nors netikėtai, bet galutinai, t. y. tragiškai, pabrėžia jo ribas. Juo stipriau, žiauriau Neronas elgiasi, juo labiau jo siekiama meilė atitolsta, garsaus prancūzo Jean Racine (1639-1699) neoklasikinėje poetinėje dramoje „Britannicus“, kurią naujai išverstą į anglų kalbą, kartu su to paties autoriaus „Fedra“, trumpo dviejų savių teatro sezono metu, newyorkiečiams pristatė iš Londono atvykusi teatrinė grupė „Almeida“. Abu spektakliai vyko Brooklyn Academy of Music (BAM), Majestic teatro salėje, ir tęsėsi lig sausio 17-tos. Teko pamatyti „Britannicus“ paskutiniame pristatyme, sausio 16 d. 2 val. dieniame spektaklyje.

Nors kalbos ilgosios ir veikėjų nedaug (iš viso tik septyni) ir, kaip klasikinėje graikų dramoje, visi įvykiai vykdomi už scenos, vaidinimas ir su šiuo nedideliu sąstatu puikiai išlaikė dramatinę įtampą. Tiek Robert David MacDonald rimuotas vertimas, tiek režisieriaus Johnathan Kent subtili stilizacija atspindėjo originalo lemtingąsias varžybas. Visi aktoriai nepaprastai ryškiai išlaikė dramos psichologinį išvystymą, o reikšmingiausiose rolėse ypač stipriai pasireiškė Toby Stephens (Neronas) ir Diana Rigg (jo motina Agrippina). Kartu pasirodė namų scenoje, jiedu įvykdė nežmoniškai iškilmingas žiaurības vienas kitam. Vaidindamas neramųjį sūnų, Stephens tiksliai perduoda vaiko netvermingumą išsilaikyti jam dar

neįprastame, vis dar nesmagiajame suaugusio rūbe. O motina Rigg, lyg jau ir viską pergyvenusi ir ištvėrusi, sūnaus lūpas tebučiuoja akimirka, kai jai pasidingoja, kad pati pasiekė aukščiausią valdžios galią.

Tai, be abejo, režisieriaus Kent ranka. Vaidinimas atliekamas ištisai, be jokios pertraukos, dvi valandas. Scena irgi liko nekeičiama. Visi susitikimai ir pokalbiai vyko tame pačiame laukiamajam kambaryje su moderniais, nepatogiais suoleliais be jokių atramų. Vienu metu sėdėdamas ir motinos besiklausydamas sūnus pasijunta tiek nusivylęs, kad publikai prieš akis sustingsta susirangęs ta pačia poza, kaip visiems pažįstama Michelangelo „Paskutinio teismo“ beviltiškoji figūra.

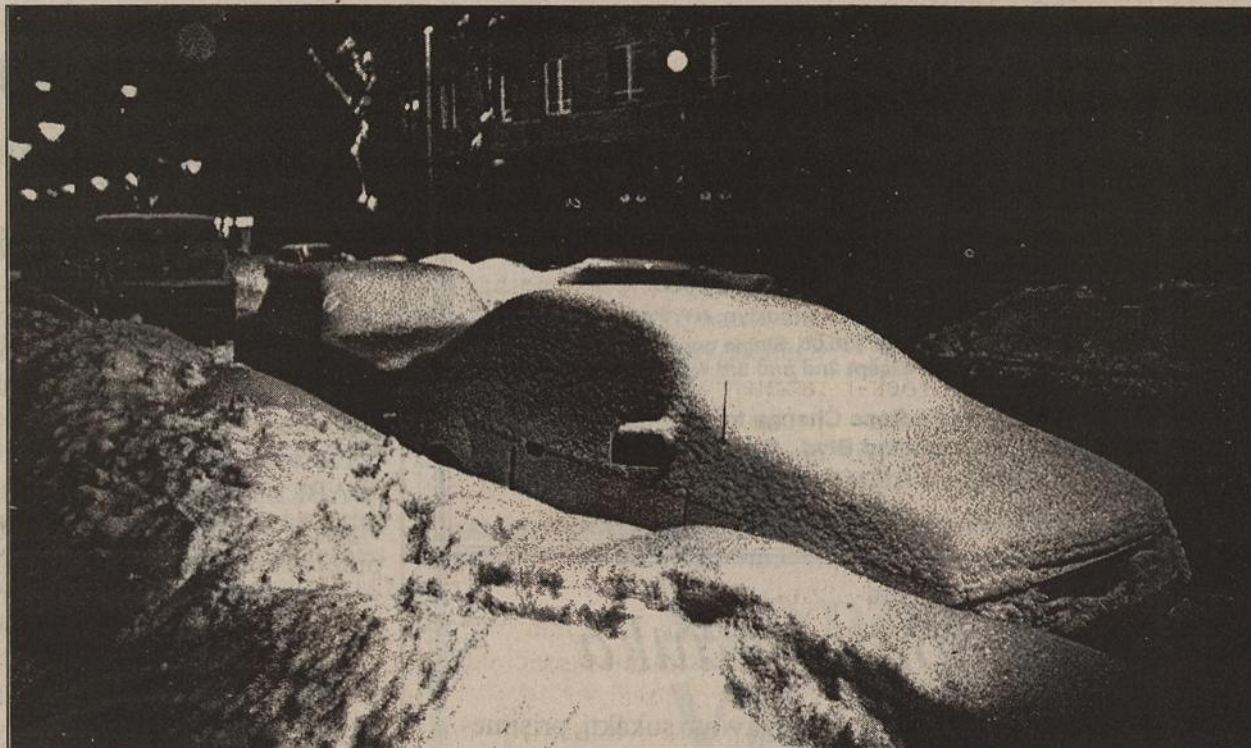
Almeida teatras ne pirmą kartą lankosi New Yorke. Jau prieš dvejus metus vaidino Broadway'uje pilnesnio sąstato, kartu su Ralph Fiennes (Hamleto rolėje). Tikėsimės, kad netrukus jis ir vėl čia viešės. Tuo tarpu per šį likusį sezoną BAM atliks dar dvi pjeses: britų dramaturgės Caryl Churchill „Blue Heart“ (nuo sausio 29 ligi vasario 21) ir antrojo prancūzų tragedijos klasiko Pierre Corneille „Le Cid“, pristatomą prancūzų kalba Avignon Festivalio (nuo balandžio 6 ligi balandžio 11). Be to, trumpesniais dviejų dienų pasirodymui, vasario 27-tą ir 28-tą, bus pristatomas Henry Purcell muzikos koncertas, kurį atliks plačiai pagarsėjusi chorinė grupė iš Paryžiaus *Les Arts Florissants*, vedama amerikiečio dirigento William Christie, kartu su pakviestais solistais.

Vyt Bakaitis

LIETUVOS PREZIDENTO ATOSTOGOS

(atkelta iš 1 psl.)

dovo žmona Alma Adamkienė. Jau vienuolika metų Adamkai žiemą poilsiauja šioje Lotynų Amerikos valstybėje, viename pajūrio kaimelyje. Yra galimybė, kad Meksikoje įvyks neoficialūs Lietuvos Prezidento susitikimai su šios šalies vadovais. Į Vilnių Prezidentas grįš Vasario 16-osios - Nepriklausomybės šventės išvakarėse. ELTA

Žiemos naktį

V. Kapočiaus nuotr.

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras praneša

Išibėgėja Naujieji ir paskutiniai tūkstantmečio metai. Nuo pirmos jų darbo dienos kaip ir anksčiau į mūsų Centrą kreipiasi žmonės su savais klausimais ir problemomis. Sunku nuspėti, kurią dieną bus daugiau lankytojų, laiškų ar telefonų skambučių, todėl sunku planuoti ir reikia būti visada pasiruošus. Kaupiama darbo patirtis turėtų ateityje leisti, galbūt, daugiau numatyti ar nujauti, su kuo susijęs besikreipiančiųjų pakilimas ar atoslūgis. Todėl mėginame analizuoti bei apibendrinti savo palyginti neilgą gyvavimo laikotarpį.

Laikome, kad nuo praeitų metų liepos pradžios iki jų galo į mūsų Informacijos centrą kreipėsi apie 160 interesantų. Sakau „apie“, nes pradėjome konsultuoti vis dar tęsdami įsikūrimo ir įsitvirtinimo įvairiomis formomis bei ūkinėms prasmėms darbus. Todėl kai kurie žmonės galėjo „praslysti“ neužfiksuoti mūsų vedamame registracijos žurnale. Pradžioje dar patys nesu-sigaudėme, kiek vertingas ir reikalingas tokių užklausų registravimas, jeigu atsakymai į jas mums atrodo labai paprasti ir trumpi. Dabar galima pasakyti, kad žemiau pateikiami skaičiai labiau kalba apie tokius paklausimus, kurie mums pasirodė „rimti“ - pareikalavo šiek tiek daugiau laiko, papildomos informacijos rinkimo ir pan. Reikia pasakyti, kad šiuo požiūriu tie paklausimai labai nevienodi. Su kai kuriais žmonėmis dėl jų reikalų reikėjo susitikti daugiau kaip ketletą kartų, susirašinėti ar

aiškintis su kitomis įstaigomis, o apie tai skaičiai nutyli.

Bet visgi, daugiausiai besikreipiančių buvo iš JAV, viso - 69. Po to asmenys iš buvusios Sovietų Sąjungos respublikų, didžiąja dalimi tremtiniai ir politiniai kaliniai, bet ne vien, iš viso - 38. Iš Australijos į centrą kreipėsi - 14, iš Kanados - 12, iš Vokietijos - 10, iš Didžiosios Britanijos - 7, Kolumbijos - 3 ir po vieną iš Šveicarijos, Pietų Afrikos, Izraelio, Naujosios Zelandijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos. Čia užklauskos neišskirstytos pagal formą - apsilankymą, laišką, faksą, telefoninį skambutį ar elektroninį pašta. Internetinė svetainė (taip vis dažniau tai imama vadinti) www.lgitic.lt, kurioje galima rasti daug pagrindinės informacijos ir kuri nuolat pildoma, nuo rugsėjo pabaigos iki metų pabaigos sulaukė 530 lankytojų (šiandien, 1999 01 12, jau - 699). Galima tikėtis, jog Interneto teikiamos galimybės sumažina tiesioginių paklausimų skaičių.

Mėginant suskirstyti pateiktus klausimus pagal tematiką, gautume tokį vaizdą:

1. Pensijos (pensijų persivedimas ir jų apmokestinimas, pensininko pažymėjimas). Šis klausimas domino 46 interesantus.
2. Lietuvos Respublikos pilietybė ar teisės į LR pilietybę išsaugojimas - 37.
3. Būstas (butas, namas, pensionatas) - 20.
4. Nuosavybės susigrąžinimas - 17.

5. Sveikatos draudimas ir gydymasis - 15.

6. Pajamų ir kiti mokesčiai - 9.

7. Tremtinio statuso gavimas ir lengvatos (tremtiniai iš buvusios SSSR). Domėjosi - 9.

8. Įsidarbinimo, stažavimosi galimybės - 9.

9. Muitų taikymas persikraustant - 7.

10. Bankų darbas ir paslaugos - 6.

11. Klausimai apie genealogiją ir giminių paieškos - 6.

12. Vizos, reikalingos įvažiuoti į Lietuvą, - 4.

13. Lietuvių kalbos kursai - 4.

14. Biznio galimybės ir jo atidarymo formalumai (licenzijos, mokesčiai) - 4.

15. Įvairios kt. draudimo formos (ne sveikatos) - 3.

16. Investiciniai čekiai - 2.

17. Perspektyvos vykdyti studentų pasikeitimo tarp universitetų programas - 2.

18. Užklauskimai apie Lietuvos politinius veikėjus, įvairių duomenų paieškos (tai daugiausiai studentai, rašantys mokslinius darbus). Kreipėsi - 2.

Griežtai žiūrint, manyčiau, kad hierarchinis temų išdėstymas eilės tvarka yra pakankamai pagrįstas ir atspindintis mūsų patirtį, nors šalia pridėti skaičiai tokio absoliutaus objektyvumo gali ir neturėti. Dalykas tas, kad labai dažnai apsilankę žmogus stengiasi paliešti daugelį jam rūpimų klausimų ir mes pasiūnekame apie pusę sąrašo sumintų klausimų, bet to nefiksuojame. (nukelta į 6 psl.)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 28

(atkelta iš 3 psl.)

Rusai nenorėdavo mums net parodyti savo aplinkos apsaugos įrenginių. Tik per penktąjį ar šeštąjį vizitą į Sovietų Sąjungą mūsų delegacijai pavyko apsilankyti Maskvos biologinio valymo stotyje. Tuomet suvokėme, kodėl rusai taip nenorėjo mums surengti jokių išvykų į tokius objektus. Pamaskvėje mes išvydome gigan-tišką statinį, bet techniniu požiūriu tai, ką mums rodė, buvo pasenę net ne metais ar dviem - jautėsi atsilikimas ištisais dešimtmečiais. Be to, visur regėjome labai prastą statybos darbų kokybę, kažkokį tiesiog fiziškai juntamą personlo apsileidimą: patalpose buvo nežmoniškai nešvaru. Žinant rusų polinkį kuo geriau pasirodyti užsieniečių akyse, stebino, kad net mūsų apsilankymo proga jie nesugebėjo apsiukoiti.

Vėlesniais metais mūsų susitikimai vykdavo ne vien Maskvoje, nors, aišku, pirmiausia atskrisdavome į Sovietų Sąjungos sostinę. Lankėmės Leningrade, Kijeve, Charkove, Sočyje, Komijos autonominėje respublikoje. Pastarojoje atsitiktinai pasitaikė išvysti koncentracijos stovyklą, kurioje Stalino laikais kalėjo ir daugybė lietuvių.

Važiuojant kažkokiais laukais pastebėjau spygliuotos vielos tvorų likučius ir apgriuvusius sargybos bokštus. Paprašiau su-stabdyti automobilį. Tačiau rusai apsimetė negirdį mano prašymo. Tuomet išsitraukiau fotoaparātą ir pamėginau nufotografuoti vaizdą, kuris slinko palei automobilio langus. Šalį sėdėjęs rusų delegacijos narys uždengė ranka objektyvą ir paprašė: „Valdai, prašau, nufotografuok. Mes turėsime didelių nemalonumų, jei

suzinos kai kurios instancijos, pro kur jus vežėme“.

Važiavome pro tuos dešimtis kilometrų nusidriekusius tuščius laukus apžiūrėti Rytų vokiečių pastatyto paties moderniausio celiuliozės kombinato už Syktyvkaro. Rusai aiškino, kad net tundros zonoje jie vysto modernią gamybą, sugeba išvalyti jos nuotekas ir į Pečioros upę nuleidžia tik švarų vandenį.

Atvažiuojame į celiuliozės kombinatą. Pasitinka visas pulkas visokiasiu viršininkų, vedžioja po cechus, daug aiškina. Iš tikrųjų gamybos technologija ten buvo europinio lygio. Galų gale mus nuveda apžiūrėti tai, dėl ko mes atvykome - biologinio valymo įrenginių.

Pirmasis įspūdis labai neblogas: švaru, takeliai pabarstyti baltu smėliu. Amerikiečiai eina ir aiškioja: „Kaip gražu, tvarkinga!“. O aš iš karto įtariau, kad tai mūsų garbei surengta paroda, nes labai jau šviežiai atrodė takeliuose dailiai pabarstytas smėlis. Mus pasitinka gamtos mokslų daktarė ir ima tarsi apie kokį technikos stebuklą smulkmeniškai pasakoti, kaip mechaniniu būdu jie išvalo vandenį, kas Vakaruose tuomet jau laikyta pasenusia taršos šalinimo priemone. Ilgainiui įsitikinau, kad rusams iš viso tai buvo labai būdinga: dėl savo izoliavimosi nuo pasaulio nesuvokti, kaip toli jis pažengęs, ir kiekvieną kartą vis išradinėti dviratį, nepamirštant prisistatyti dideliais išradėjais.

Tąkart Syktyvkare mus pragaišino visą dieną, o nieko svarbaus nei parodė, nei papasakojo. Mus labiausiai domino duomenys apie celiuliozės kombinato poveikį Šiaurės gamtai, bet būtent tokios informacijos taip ir nesulaukėme. Mūsų delegacijos vadovas Tamas ėmė stipriai nervintis. „Ko jie čia mums gaišina laiką“, - skundėsi jis man.

Turėjome pasilikti nakvynei Syktyvkare, ir jam į galvą šovė mintis, kad reikėtų vakarienei į restoraną pasikviesti tą rusę gamtos mokslų daktarę ir pasikalbėti su ja privačiai. Tai buvo visai nebloga idėja, juolab kad daktarė, be kita ko, išvaizdi ir simpatin-

ga jauna moteris.

Paprašiau jos praleisti su mumis vakarą ir kartu padėti išsirkinti restoraną. Ir viena, ir kita pasirodė nesą sudėtinga: mat Syktyvkare tebuvo vienas restoranas, o ilgai įkalbinėti daktarę pavakarieniauti su mumis taip pat nereikėjo. Užsisakėme nemažai šampano ir geriausio valgio kokio ten tik buvo, ir, man vertėjau-jant, visai smagiai ėmėme šnekučiuotis. Galiausiai, kai jau spėjome gerai sušilti, jos pasiteiravome: „Ką jūs pasakojote, mes seniai žinome. Bet čia - Šiaurės kraštas, vasaros trumpos ir greitai viskas užšąla. Dėl to kyla didelių technologinių problemų, vandenį valant nuo taršos. Pasakykite, kaip jums pavyksta tai spręsti, ir kokia čia reali situacija?“

Tuomet mūsų pašnekovė pasižiūri į mus ir sako: „Prisieikite niekam neprasitarti, kad aš jums tai pasakiau, bet tiesa tokia: mes nieko čia nevalome. Kai atvažiuoja kokia komisija, įjungiamo valymo įrenginius, išvažiuoja - ir vėl viską leidžiame į upę“. Padėkojome jai už atvirumą ir kitą dieną, atsisakę toliau gaišti Syktyvkare laiką, išskridome į Maskvą.

Po poros metų, kai mes dar ne kartą įsitikinome rusų nenoru teikti mums bet kokią objektyvią informaciją ir atvirai diskutuoti apie esamas problemas, per pasitarimą Vašingtone pasiūliau nutraukti tokį nekonstruktyvų bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga. Visai atsakyti Dž. Fordo ir L. Brežnevo pasirašyto susitarimo nebuvo įmanoma politiškai, bet nusprendėme rusams taip pat neteikti svarbios informacijos, ypač apie technologines naujoves tol, kol jie neims atviriau bendrauti su mumis.

Vis dėlto JAV ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimas aplinkos apsaugos sferoje nebuvo nutrauktas iki 1980 metų, kuomet, rusams įsiveržus į Afganistaną, Dž. Karterio vyriausybė kuriam laikui išaldė bet kokius ryšius su Sovietų Sąjunga.

(bus daugiau)

BROCKTON, MA

Rengiamės minėti Vasario 16

Brocktono lietuviškų organizacijų atstovai, sukviešti Lietuvos Bendruomenės Brocktono apylinkės pirmininko Stasio Eivos, nustatė Vasario 16 minėjimui tokią tvarką:

Vasario 11 d. 10:00 val. ryto organizacijų atstovai apsilankys pas miesto merą, kuris pasirašys proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 Lietuvos šventę Brocktono mieste.

Sekmadienį, vasario 14 d., 9:00 val. ryto bus vyksta prie miesto rotušės pakelti Lietuvos vėliava, kuri iškilmingai ten plevėsuos visą savaitę, skelbdama Brocktono gyventojams, kad Lietuva gyva.

Tą pačią dieną (sekmadienį, vasario 14 d.) 10:30 val. ryto - iškilmingos šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje už Lietuvos laisvės kovotojus. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

Po šv. Mišių prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo padedamas vainikas ir po to, apie 11:30 val., šv. Kazimiero parapijos salėje vyks pagrindinė

minėjimo dalis. Kalbės Gita Kupčinskienė, Bostono etnografinio ansamblio vedėja ir radijo valandos "Laisvės Varpas" angliškos dalies redaktorė.

Meninėje dalyje girdėsime šv. Kazimiero mokyklos vaikų chorą, kuriam vadovauja Marytė Bizinkauskaitė.

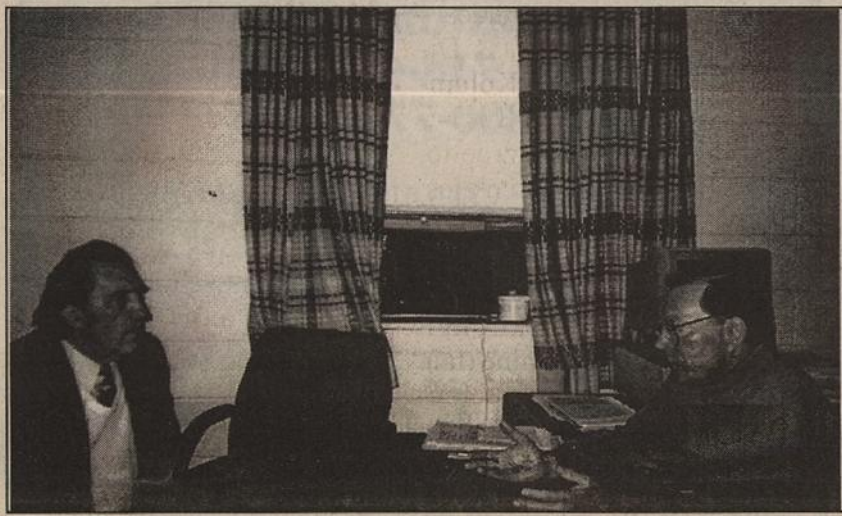
I minėjimą kviečiami Brocktono miesto ir Massachusetts valstijos atstovai.

Rengiantis Vasario 16 minėjimui aktyviai ir solidariai pasireiškė: šv. Kazimiero parapija, Lietuvių Bendruomenė, Šaulių Sąjunga, BALF'as, Lietuvos Vyčiai ir Lietuvių Katalikų Moterų Sąjunga.

Visi Brocktono ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai susirinkti paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 81-ąją sukaktį ir devynerių metų sukaktį nuo Nepriklausomybės atstatymo 1990 metais kovo 11 dieną.

Stasys Eiva

LB valdybos pirmininkas

Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos atsakomasis redaktorius ir dabar planuojamas leisti Lietuvos Sporto enciklopedijos vyr. red. Henrikas Šadžius Chicagoje kalbasi su buvusiu stalo tenisininku, Lietuvos garbės konsulu Chicagoje Vaclovu Kleiza (dešinėje)

Cape Code Lietuvių Bendruomenės apylinkė ruošia Vasario 16-tos minėjimą antradienį, vasario 16 d., 1 val. p. p., Craigville Conference Center MANOR. Pagrindinis kalbėtojas bus dipl. inž. Jonas Vasys, ilgametis visuomenės veikėjas. Po minėjimo bus užkandžiai ir kavutė.

1999 m. stalo teniso pirmenybės

1999 m. Š. Amerikos lietuvių stalo teniso pirmenybės įvyks 1999 m. kovo 6 d., šeštadienį, Cleveland Table Tennis Association, 3615 Euclid Ave. (Euclid Ave. ir East 36th St. kampas), Cleveland, Ohio. Tel. 216-391-2882. Varžybas rengia ŠALFASS-gos stalo teniso komitetas, pirm. Pranas Gvildys.

Programa: vyrų (neriboto amžiaus) vienetas, moterų (neriboto amžiaus) vienetas, senjorų (50 m. ir vyresnių) vienetas, vyrų dvejetas, mišrus dvejetas ir komandinės varžybos. Komandą sudaro 2 vyrai ir 1 moteris. Dvejetuose ir komandinėse varžybose – amžius neribotas.

Varžybų pradžia 10:00 val. ryto. Atvykimas ir registracija nuo 9:00 v. r.

Galutinė programa bus nustatyta po dalyvių registracijos. Esant pakankamai žaidėjų, programa gali būti praplėsta, įvedant jaunių bei vyresnių veteranų klases.

Klasifikacija – pagal žaidėjo amžių varžybų dieną.

Dalyvių išankstinė registracija – iki vasario 25 imtinai, pas

turnyro vadovą Praną Gvildį, 93 Wheeling Ave., Staten Island, NY 10309-3026, USA. Tel.: 718-356-7871; faksas: 718-356-0974; E-mail: INAPRA@AOL.COM

Papildomi kontaktai: Algirdas Bielskus, tel. 216-486-0889, Bronė Saladžiuvienė, tel. 773-863-8861.

Visi lietuvių kilmės žaidėjai kviečiami dalyvauti. Dalyvių skaičius neapribotas. Smulkesnės informacijos gauna ŠALFASS sporto klubai ir 1997-98 metų pirmenybių dalyviai. Nepriklausomi žaidėjai prašomi kreiptis į Praną Gvildį.

ŠALFASS stalo teniso

komitetas

ŠALFASS centro valdyba

1999 m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų (35 metų ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 1999 m. kovo 27 - 28 dienomis Lemonte, Illinois. Vykdo Chicago ASK Lituanica.

Senjorų klasei priklausio 35 metų ir vyresni vyrai pagal 1999 m. gruodžio 31 d. duomenis,

Philadelphijoje Vasario 16-toji su amerikiečiais kariais didvyriais ir kariniu orkestru

Rodos tik vakar atšventėme Kalėdas, sutikome Naujus Metus, o kaip akimirka jau vasario mėnuo ir reikšmingiausia Lietuvai šventė – Vasario 16-toji. Philadelphijoje Lietuvos Nepriklausomybės šventė bus minima sekmadienį, vasario 21 d. Iškilmingos Šventos Mišios bus aukojamos 10:30 val. ryte šv. Andriejaus bažnyčioje (19th & Wallace Str.), dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis. Moterys, mergaitės ir Vinco Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniai pasipuošę tautiniais rūbais jungsis į šv. Mišių procesiją.

Akademine minėjimo dalis 2:00 val. p. p. Philadelphijos Lietuvių Namuose (Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave.) šiais metais bus naujoviška, įdomi ir iškilminga. Minėjime dalyvaus trys didvyriai amerikiečiai kariai, kurie 1996 metais Bosnijoje, rizikuodami savo gyvybėmis, iš užminuoto lauko išnešė mirtinai sužeistą Lietuvos karį, vyresnįjį leitenantą, Normundą Valterį. Dainai, kurių batalijone lietuviai tarnavo, pabijojo lietuvių karį gelbėti. Didvyrius karius ir jų šeimas į minėjimą atlydi dviem autobusais atvykstantys Amerikos kariškiai, kurių tarpe bus du generolai, keli pulkininkai, kiti aukšti karininkai ir karinis pučiamųjų orkestras. Įdomu, kaip

visa tai įvyko.

Philadelphijos LB apylinkės valdybos narys Rimas Gedeika patyręs iš JAV armijos pulkininkės Izabelės Naujokaitienės (amerikietės, ištėjęsios už lietuvių Rimo draugo Gedimino Naujokačio), kad tą pačią dieną, kada Philadelphijos lietuviai minės Lietuvos Nepriklausomybės šventę, vasario 21-mą, Willow Grove karinėje bazėje trys amerikiečiai kariai bus apdovanoti JAV armijos medaliais už ypatingą narsą karo lauke gelbėjant lietuvių leitenantą Valterį. LB valdyba, kurios naujuoju pirmininku yra jaunos kartos visuomenininkas Vytautas Bagdonavičius, tuoj pat ėmė rūpintis per ambasadą Washingtone ir per Lietuvos krašto apsaugos ministeriją, kad Willow Grove iškilmes dalyvautų Lietuvos atstovas ir išreikštų Lietuvos padėką amerikiečiams kariais. LB valdyba taip pat pakvietė amerikiečius karius ir jų šeimas bei pulko karininkus dalyvauti Vasario 16-tos minėjime, kurio metu Amerikos lietuviai turėtų prąg išreikšti savo pagarbą narsiesiems Amerikos kariais. Amerikiečiai karininkai su entuziazmu priėmė kvietimą ir patys pasiūlė atvykti su pučiamųjų orkestru, kuris sugros Amerikos ir Lietuvos himnus ir kels šventišką nuotaiką grodamas prieš ir po minėjimo. Visose iškilmėse

Lietuvai atstovaus Majoras Valdemaras Sarapinas, gynybos atašė prie Lietuvos ambasados Washingtone. Majoras Sarapinas taip pat pasakys minėjimo pagrindinę kalbą.

Antradienį, sausio 26 d., i Philadelphijos Lietuvių Namus buvo atvykusi septynių kariškių delegacija susitikti su LB pirmininku Vytautu Bagdonavičiumi ir keliais valdybos nariais aptarti Vasario 16-tos minėjimo detales. Amerikiečių svečių tarpe buvo pulkininkas, kuris du kartus lankėsi Lietuvoje vykdamas Amerikos karinę paramą Lietuvai.

Minėjime taip pat dalyvaus JAV kongresmenas Robert Borski ir kadenciją bebaigęs Philadelphijos miesto meras Ed Rendell, per aštuonerius metus nepraleidęs nė vieno Vasario 16-tos minėjimo.

Trumpą meninę dalį atliks tautinių šokių grupė "Žilvinas", vadovaujama Esteros Washofsky, Philadelphijos kanklininkų vienetas, vadovaujamas Brigitos Kasinskienės, ir Vinco Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniių chorelis, vadovaujamas Vyto Maciūno. Po oficialios minėjimo programos vaisės ir pabendraavimas toje pačioje Čiurlionio salėje. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti, ypatingai LB Washingtono įstaigos išlaikymui, kuri šiuo metu yra labai reikalinga Lietuvai dedant pastangas būti priimtai į NATO.

Lietuvių Bendruomenė, apjungianti visus lietuvių ir dirbanti grynai visuomeniniu savanorišku be atlyginimų pagrindu, atlieka milžiniškus darbus. Tikslu per Vasario 16-tąją susilaikyti nuo aukų įvairiai, kad ir labai prasmingai, labdarai ir visas lėšas nukreipti JAV LB Krašto Valdybai, išlaikančiai savo įstaigą Washingtone.

Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės valdyba, kuri šiuo metu apima ne tik Philadelphiją, bet ir Pietinę New Jersey bei Delaware valstiją. Apylinkė turi naują, jauną valdybą, kuri dirba su 21-mo šimtmečio technologija, bet kartu su giliai įsisąmoninta lietuviška dvasia ir tradicijomis. Ta kombinacija teikia vilčių duoti gražius pastangų rezultatus.

Šia proga įsidėmėtina, kad "Bendruomenės Balsas" radijo laidos nuo Naujų metų transliuojamos nauju laiku – sekmadienio rytais nuo 9-tos iki 9:30 valandos iš naujos radijo stoties – WNWR, 1540 AM. Laidas veda iš eilės pasikeisdami 11 įvairaus amžiaus redaktoriai.

Kolektyvo koordinatorė yra Julija Dantienė. Jos telefono numeris yra 610-280-6024. "Bendruomenės Balsas" išsilaiko iš klausytojų aukų, Lietuvių Fondo teikiamos kasmetinės paramos ir kelių nuolatinių verslininkų skelbimų. Visi redaktoriai ir koordinatorė dirba be atlyginimų, net ir savo išlaidas padengdami savomis lėšomis. Klausytojai ir redaktorių kolektyvas džiaugiasi, kad senos stoties naujiesiems savininkams atsiskaitys visų etninių programų pavyko gauti patogų sekmadienio ryto laiką naujoje, kad ir brangesnėje radijo stotyje. Visi Philadelphijos apylinkių lietuviai yra kviečiami kas savaitę klausytis "Bendruomenės Balsą" sužinoti naujausią informaciją apie Philadelphijos lietuvių labai įvairią ir gyvą veiklą.

Philadelphijos LB Inf.
(Teresė Gečienė)

Rengiama Lietuvos futbolo enciklopedija

Chicagoje gruodžio pradžioje viešėjo Lietuvos Sporto Enciklopedijos vyr. redaktorius prof. dr. Hendrikas Šadžius, kuris prieš dvejus metus yra suredaguavęs didžiulį leidinį – "Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorija".

Kaip ir ankstesniame leidinyje, taip pat ir šiame skiriama vietos ir užsienio lietuvių sportininkams bei jų organizacijoms ar klubams. Todėl jis ragino ir kvietė į talką Šiaurės Amerikoje gyvenančius sporto žurnalistus.

Konkrečiai jis kreipėsi į chigagietį Edvardą Šulaitį, įgaliojdamas jį atžymėti JAV lietuvių sportininkus, ir Toronte gyve-

nantį Sigitą Krašauską, kuris turės pasirūpinti Kanadoje gyvenančiųjų sportininkų ir jų klubų aprašymais. Jie savo keliu bendradarbiauti pakvietė Kęstutį Čerkeliūną, Algirdą Bielskų, Praną Mickevičių ir Petrą Petrutį.

Reikia pažymėti, kad šis reikalas yra labai skubus, nes redakcija Vilniuje sportininkų aprašymus nori gauti iki šių metų kovo mėn. 1 dienos. Laukiama visų kooperacijos ir greito reagavimo, nes tik nuo to priklausys užsienio lietuvių sportininkų ir sporto atžymėjimas šiame svarbiame leidinyje.

E.Š.

Žinomas JAV lietuvių sporto veikėjas Rimas Dirvonis (dešinėje) praėjusių metų rudenį PL Centre Lemonte kartu su Lietuvos gen. konsulu Chicagoje Giedriumi Apuoku

Ed. Šulaičio nuotr.

1999 m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų krepšinio pirmenybės

kitaip tariant, gimusieji 1964 m. ir vyresni.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1999 m. vasario 7 d.

Galutinė registracija turi būti rengimų rankose ne vėliau kaip 1999 m. kovo 13 d., šiuo adresu:

Algis Tamošiūnas, 1921 Bendling Oaks Ct., Downers Grove, IL 60515. Tel. 630-435-0619; faksas: 630-435-0621; E-mail: Lituanica@aol.com

(nukelta į 6 psl.)

Stambiausias nuolat Lietuvoje gyvenantis plėšrūnas - 81 kg svorio vilkas - sumedžiotas 1953 m. Kabelių miške (Varėnos raj.).

Stambiausią lūšį (*Felis lynx L.*), sveriančią 26 kg, nušovė Ukmergės raj. miškuose ukmergietis P. Miliukas.

Mažiausias plėšrūnas - 159 - 197 mm patinų ir 149 - 169 mm patelių kūno ilgio, 68,5 - 109 g ir 39 - 67,5 g atitinkamai kūno masės - žebenkštis (*Mustela nivalis L.*). Jis paplitęs visoje Lietuvoje.

Stambiausias graužikas - bebras. Jo kūno masė - 15 - 26 kg, ilgis iki 85,5 cm, uodegos ilgis - 25,5 - 32 cm.

Mažiausias graužikas - 50 - 66,6 mm kūno ilgio, 4,8 - 9,3 g svorio - beržinė sicista (*Sicista betulina Pallas*). Sicistos uodega yra 76,8 - 96,5 mm ilgio. Sicistos radimviečių Lietuvoje žinoma nedaug. Pirmą kartą ją sugavo A. Mačionis 1928 m. Rūdninkų girioje.

Didžiausi kūno temperatūros svyravimai - iki 28-29 °C - ežių. Vasarą jų kūno temperatūra būna 34-35 °C. Užmigęs žiemos miegu, ežių kūno temperatūra gali nukristi iki 5-6 °C (kai kurių biologų teigimu iki 1 °C). Dėl aktyvaus gyvenimo vasarą ir žiemos miego ežių širdies plakimas gali sulėtėti nuo 130-210 iki 2-12 kartų per min., kvėpavimas nuo 50 iki 4-5 kartų per min.

Dažniausiai šeriasi - 3 kartus per metus: pavasarį, dalinai vasarą ir rudenį - kurmis.

Trumpiausias nštumo laikas - 21 diena - yra pelės.

Didžiausias žiurkių raizginys - 12 juodųjų arba dar vadinamų naminių žiurkių (*Rattus rattus L.*) susikabinusių uodegomis - aptiktas 1959 m. kovo mėn pradžioje "Tarybinio artojo" kolūkyje (Biržų raj.). Pastebėjus medyje kabančiame inkile žiurkės, jis buvo nukabinas ir sudaužytas. Jame rastos susikabinusios uodegomis žiurkės. Jos visomis jėgomis stengėsi papsprukti, bet negalėjo ištraukti iš raizginio uodegų. Manoma, kad žiurkės susiraizgo uodegom, gyvendamos ankštame lizde, ir staiga užkluptos pavojaus, negali iš karto atsipalaiduoti.

Ilgiausia bebrų uztvanka - apie 90 m ilgio, 2 - 3 m pločio - buvo pastatyta Krempos upelyje (Trakų raj.).

Daugiausia vienu šūviu nušovė Panevėžio medžiotojų Juostos būrelis narys Stasys Aleliūnas. Jis 1987 m. medžiodamas Raguvėlės girininkijos ir "Taikos" kolūkio miškuose šovė viena kulka nusitaikęs į "patogiausią" šerną. Už to šerno būta dar vieno, o už šio - trečiojo. Kulka, kiurairai peršovusi du šernus, trečiajame įstrigo.

Masiškiausia gyvūnų eiseną, kurioje dalyvavo 175 gyvūnai (147 šunys, 8 katės, 7 žiurkėnai, 6 vėžliai, 5 jūrų kiaulytės, po 1 pelė ir triušį) žygiavo iš Rotušės į Vienybės aikštę Kaune, 1997 m. spalio 4 d. pažymint Pasaulinę gyvūnų dieną.

Didžiausia šunų paroda - čempionatas, kuriame dalyvavo 75 veislių 1150 šunų, įvyko 1993 m. kovo 20 - 21 dienomis parodų centre "Litexpo" Vilniuje. Šią parodą - čempionatą organizavo Lietuvos kinologų draugija.

Škaitytojai rašo "Darbininkui"

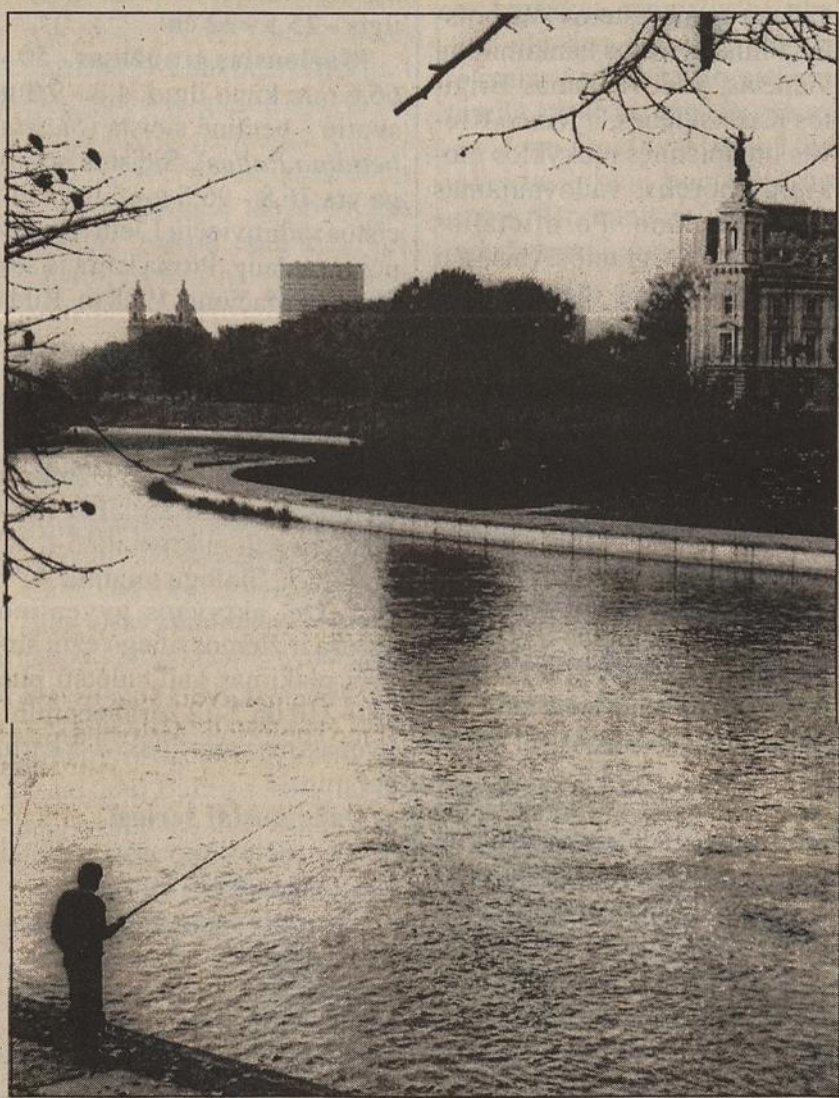
Gerbiamieji,

Aš labai gerai suprantu, kaip sunku yra leisti lietuvišką laikraštį. Bet gyvendamas iš Social Security, negaliu pasiūsti didelės sumos, tad pridedu tik \$30.00. Nors nedidelė parama, bet manau, kad geriau negu nieko. Jūs dirbate didelį lietuvišką darbą. Sveikinu ir linkiu tęsti jį. Tokį darbą dirbant aš nemanau, kad gali tapti turtingu, nes jūsų darbas yra auka Lietuvai. Linkiu jums ištvermės.

Su pagarba,
Albinas Stukas
Jackson, NJ

Peliukui Mikiui - 70 metų. Trumpakelnis animacinių filmų herojus lapkričio viduryje šventė septyniasdešimtmetį. Mažasis grauzikas debiutavo 1928 m. lapkričio 18 d., kai ekrane pasirodė animacinis filmukas "Garlaivis Vilis".

Anuomet peliukas Mikis šnekėjo legendinio savo kūrėjo Walto Disney balsu. Beje, W.Disney peliuką ketino pavadinti Mortimeriu, tačiau jo žmona nusprendė, kad šis vardas stokoja šarmo, ir pasiūlė Mikį.

Upė Neris

V. Kapočiaus nuotr.

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

FEBRUARY PICKUPS FOR EASTER CONTAINER TO LITHUANIA

Feb. 12	Kennebunkport, ME	12 - 1 pm
Feb. 16	Putnam, CT	1 - 2 pm
Feb. 16	Providence, RI	4 - 5:30 pm
Feb. 18	Brockton, MA	3:30 - 5:30 pm
Feb. 19	Lowell, MA	12 - 1 pm
Feb. 19	Lawrence, MA	2 - 3 pm
Feb. 19	Nashua, NH	4 - 5 pm
Feb. 20	Waterbury, CT	9 - 10 am
Feb. 20	Hartford, CT	11 am - 12:30 pm
Feb. 20	Worcester, MA	1 - 3 pm
Feb. 23	Cape Cod, MA	3:30 - 5 pm
Feb. 24	Norwood, MA	6 - 7 pm
Feb. 25	Albany - Schenectady, NY	6:30 - 7:30 pm
Feb. 26	Binghamton, NY	9 - 10:30 am
Feb. 26	Scranton, PA	12 - 2 pm
Feb. 26	Frackville, PA	5 - 6 pm
Feb. 27	Philadelphia, PA	9:30 - 11:30 am
Feb. 27	Brooklyn, NY	2 - 5 pm
Feb. 27	Bridgeport, CT	7:30 - 8:30 pm

EASTER CONTAINER LEAVES FOR LITHUANIA
ON MARCH 2

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras praneša

(atkelta iš 4 psl.)

suojaime savo žurnaluose, pažymėję tik pačius pagrindinius arba apibendrintai - "persikėlimo problemos". Kas be ko, sulaukiame žmonių, kurie greičiau linkę patys papasakoti apie savo išpūdžius ir pasidalinti mintimis, nei ką nors konkretaus sužinoti. Būna malonu ir naudinga bendrauti.

Centrą pastebėjo kai kurie studentų pasikeitimo fondai, su kuriais vyksta susirašinėjimas apie tokių projektų realizacijos galimybes.

Vis sulaukiame ir Lietuvos gyventojų, kurie kreipiasi su nekilojamo turto įsigijimo pasiūlymais, investiciniais projektais atvykstantiems iš užsienio, o taip pat ir tokių, kurie tikisi su mūsų pagalba surasti rėmėjų, investitorių ar labdarų, tarkim, savo dvaro restauracijai.

Vertėtų prisiminti, kad egzistuoja ir kita lankytojams nematoma mūsų darbo pusė. Tai pasiūlymai įstatymų pakeitimams, jų įgyvendinimo tvarkos išaiškinimui ir sprendimui. Taip tikimės, kad mūsų laišakai Seimui, Vyriausybei, Prezidentūrai ir įvairioms ministerijoms padės sulaukti aiškių suformuluotų įstatymų, pagal kuriuos būtų visiškai aišku, jog pensijos gaunamos iš užsienio tikrai neapmokėtinamos, kaip ir pajamos iš iki grįžimo uždirbto turto. Taip pat tikėsimės, kad bus pasirašytos kai kurios tarptautinės sutartys, kad atsirastų daugiau galimybių pagyvenusiems žmonėms rasti prieglobstį ir tokias sąlygas, kurios yra daugeliui žinomam Gerontologijos centre, Vilniuje.

Daug galvojame apie tai, kokią modelį pasiūlyti valdžiai, kad

būtų galima efektyviai priimti į Lietuvą norinčius kuriam laikui atvažiuoti ir padirbėti ar pasistažuoti jaunas žmones, kurie dažnai nusivilia dėl varginančių biurokratinių painiavų ar draudimų. Būtume dėkingi už skaitytojų mintis šia tema, nes patyrėme, kad kartais tai skaudūs išgyvenimai, tikrai nepadedantys išsivijoti bendravimui su Lietuva.

Pabaigai negaliu susilaikyti nepareklamavęs ar net nepareiginęs daugiau naudotis mūsų Informacijos centru. Mes jau atlikome nemažą remonto, steigimosi, inventoriaus pirkimo, informacijos kaupimo, analizės ir kt. darbų. Užmezgėme ryšių. Pagrindiniais minėtais klausimais turime parengę brošiūreles, kurias daliname visiems pageidaujantiems. Dabar esame geriau pasiruošę dirbti tiesiogini informacinį darbą. Vis daugėja sričių, apie kurias galime atsakyti iš karto. Jeigu ne, surinksime medžiagą nauju iškilusiu klausimu ir būsim dar geriau pasiruošę. "Griekas" nepasinaudoti!

Žilvinas Beliauskas
Direktorius

Reikalingos vaikų auklės, namų tvarkytojos darbu amerikiečių šeimoje. Suteikiamas atskiras kambarys, vonia ir pilnas išlaikymas. Atlyginimas 300 - 450 dol. per savaitę su dviem laisvomis dienomis. Kreiptis International Consultation, 368 Broadway, Suite 206, New York, NY, 10013, tel: (212) 766-1168. (sk.).

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
- *IRA sąskaitas
- *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
- *Tiesioginį pinigų deponavimą
- *Namų paskolas *Automobilių paskolas
- *Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
- *Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Kearny, NJ 07032
(201) 991-0001
arba skambinkite nemokamai:
1-888-SCHUYLER
(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys / 7 dienos

tiktai \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sužinoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins Jums pigiausius skrydžius, prienamom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

1999 m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų krepšinio pirmenybės

(atkelta iš 5 psl.)

Pradinę registraciją atliks klubams bei komandoms bus pranešta tolimesnės detalės.

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS klubams bei kitiems vienetais, atlikusiems

1999 m. ŠALFASS metinę registraciją. Nauji vienetai ar komandos prašomi kreiptis į Algi Tamošiūną.

ŠALFASS krepšinio komitetas

ŠALFASS centro valdyba

**SKRYDŽIAI Į
VILNIŲ**
\$375 plus mokesčiai

Finnair linija

New York - Vilnius - New York

- Išvykti ketvirtadieniais, grįžti trečiadieniais
- Paskutinė grįžimo data - kovo 31 d.
- Nuolaidos iš visų JAV miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglston, NY 11363

Tel. 718-423-6161

1-800-77-VYTIS

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR
FEBRUARY 1999

February 15	Putnam, CT	1-2 pm
February 16	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
February 18	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
February 19	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
February 20	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$375 r.t.

One way to Vilnius \$250

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

LIEUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavadė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavadės = įnašų iš viso.

1998 m. lapkričio mėn.

1 x \$5 – Činkus Jonas, \$10.
1 x \$10 – Petračiūnas Vygandas ir Olga, \$170.
1 x \$12 – Gimbutienė dr. Marija atm. įn.: Thies Rasa, \$112.
4 x \$25 – Chiapetta Ričardas ir Taiyda, \$25; Kulbis Tadas ir Rūta, \$155; Niemi Robert ir Rima, \$25; Sieczkowski William ir Elytė, \$125.
4 x \$30 – Balzekas Stanley III ir Sigita, \$255; Petrulis Vytautas ir Marija, \$730; Staniulis Rūta, \$430; Vainius Antanas atm. įn.: Vainius Jonas, \$540.
1 x \$45 – Grabauskas Antanas atm. įn.: Norkūnas St. \$25, Kaspariūnas J. \$20; \$45.
3 x \$50 – Genčius Valentinas ir Kristina, \$200; Misiūnas Rimantas ir Birutė, \$200; Paskus Raymond E., \$1,800.
1 x \$65 – Kaunas dr. Roman ir Gražina, \$1,065.
1 x \$90 – Štaškus Janina atm. įn.: Karnius A. ir A. \$25, Treinienė G. \$25 ir 3 kt. asm., \$90.
23 x \$100 – Dailidienė Marytė atm. įn.: Dailidė Zigmas, \$100; Dočkus Kostas ir Jadvyga (mirusi), \$1,600; Džiugas Juozas atm. įn.: Džiugas Stasys ir Sofija, \$100; Eitmanas Linas J., \$300; X, \$2,400; Jasas Adomas ir Zuzana (mirusi), \$2,304; Juska Jonas ir Ada, \$225; Kazėnas Kęstutis atm. įn.: Kazėnas Gediminas, \$550; Kirkus Bronius, Stasė ir Bronius atm. įn.: Kazėnas Leonida, \$900; Kirvelaitis Vytenis P., \$700; Koncė dr. Alvydas, \$600; Kučas Viktoras ir Regina, \$400; Kučėnas Jonas ir dr. Dalia, \$2,400; Liaugaudas Pranas atm. įn.: Liaugaudienė Eugenija, \$1,500; Lukas Vincas ir Ramunė, \$200; Mikulskis Jonas atm. įn.: Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$300; Narbutis Balys atm. įn.: Narbutienė Genovaitė, \$800; Razma dr. Edis P. ir Kristina, \$1,300; Razma Emilija Elena: įm. seneliai Razma dr. Antanas ir Alė krikštyną proga, \$100; Šimonis Karolis atm. įn.: Šimonis Jonas ir Marija 1-mų metų mirties metinių proga, \$100; Sutkus Pranas (mirus), ir Ada, \$4,285; Walsh Rasa Eitmanaitė, \$300; Worcesterio Lietuvių Piliečių Klubas, \$250.
13 x \$200 – Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$8,330; X, \$300; Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, \$18,300; Kilius Povilas, \$1,903.71; Kriaučiūnas Kazys ir dr. Eugenija, \$600; Ragas dr. Leonidas ir Praurimė, \$1,400; X, \$3,550; Sidrys dr. Jonas ir Judy, \$1,000; Šležas dr. Adolfas ir Algė, \$3,300; Spurgio partizano Vlado atm. įn.: Lauraitis Alfars ir Antanina, \$400; Urbutis Alg. ir Dalia, \$950; Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$7,630; Vizgirda Vytautas ir Aldona, \$1,200.
1 x \$250 – Guobužis Jonas ir Marija atm. įn.: Guobužis Paulius \$200, Liubinskas Juozas ir Dalia \$50, \$550.
1 x \$500 – Dirda Petras ir dr. Liuda (mirusi): Dirda Petras, \$500.
1 x \$1,000 – Kazakauskas Paul C. atm. įn.: Kazakauskas Carl F. ir Eve, \$3,100.

Iš viso \$7,247.00

1998 m. gruodžio mėn.

4 x \$5 – Budzinauskas Antanina, \$105; Bumelis Ignas, \$1,005; Skaigirys Kazys \$170; Vaitėnas Alberta, \$120.
5 x \$10 – Budnikas Vaclovas ir Ona, \$110; Deveikis Stasys (mirus) ir Ona, \$1,415; Stašaitis Juozas (mirus) ir Zofija, \$470; Vailokaitis Juozas (mirus) ir Julia, \$170; Valeška Mary Ann, \$135.
1 x \$20 – Baublys Algimantas V. \$300.
5 x \$25 – Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Joana, \$2,325; Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$650; Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. įn.: Kolupailaitė Eug., \$1,825; Shalins Marytė, \$450; Žemeckas Kazys ir Helena, \$625.
1 x \$35 – Ramanauskas Antanas ir Izabelė, \$325.
1 x \$45 – Kulikauskas Kazys atm. įn.: Kulikauskas B., \$45.
12 x \$50 – Astras Stasys atm.: Lukas Vincas ir Ramunė, \$555; Barzdukas Arvydas ir Daiva, \$150; Balys dr. Jonas ir Elena, \$175; Banevičius Mykolas ir Danguolė, \$300; Banevičius Viktoras ir Adelija, \$300; Boris Vincent atm. įn.: Brazis Algirdas ir Aldona, \$50; Kontvis Alfons ir Stella, \$500; Kučiūnas Aleksandras ir Jūra, \$325; Makštutis dr. Juozas, \$950; Maurukas Kazimieras atm. įn.: Maurukienė Stasė, \$550; Palionis Tadas ir Gailutė, \$650; Rociūnas Ligija, \$300.
1 x \$55 – Pesys Algirdas atm. įn.: Pesys Antanas, \$450.
1 x \$75 – Dunajewski dr. Alicija, \$335.
29 x \$100 – Anonius Vytautas ir Danutė, \$3,300; Ansysas Jurgis ir Dalia, \$200; Basiulis Bronius ir Petrė atm. įn.: Basiulis Algis, \$850; Bitėnas Rimantas ir Dalia, \$100; Bliudnikas Petras atm. įn.: Bliudnikienė Stefa, \$800; Černius Rimas, \$2,300; Chandran U., \$100; Čyvas kun. Matas, \$2,400; Čižinauskas Edward ir Elena, \$100; Gražulis Rimantas Leonas atm. įn.: Balys Marija, \$100; Iqbal I. \$100, Janušonis Vytautas ir Palmira, \$2,050; Jatulis Izidorius atm. įn.: Jatulis Mindaugas, \$800; Ječius Kęstutis ir Dalia, \$1,400; Kamaitis Jonas ir Petronėlė atm. įn.: Kamaitis Ona, \$100; Kasis Jonas ir Ina, \$2,000; Matas dr. Stepas ir dr. Giedrė, \$1,400; Maželis Vytautas, \$1,050; Muliolis Algirdas ir Amanda, \$1,200; Norvilas dr. Algis ir Jūratė, \$300; Prunskis prel. Juozas, \$725; Račkauskas Pranas (mirus) ir Eugenija, \$600; Raišys dr. Vladas atm. įn.: Raišys Vidmantas ir Nijolė, \$700; Raslavičius dr. Polius, \$1,400; Rimas Šarūnas ir Vida, \$700; Rimkus Juozas ir Marija atm. įn.: Zvirzdys Zita, \$800; Sakadolskis Romas ir Emilija, \$335; Snarkis Bronius atm.: Snarskis Regina, \$500; Vanagūnienė Stasė atm. įn.: Vanagūnas Stasys, \$1,800.
2 x \$150 – Bobelis Antanas ir Danutė, \$1,250; Draugelis Bronius atm. įn.: Mileris dr. Paul, \$150.
3 x \$200 – Griežė-Jurgelevičius Stasys ir Barbora (mirusi), \$11,700; Karaitis Algirdas (mirus) ir Viktorija, \$1,100; Kaufmanas Petras ir Aukšė, \$1,000.

Lietuvoje deklaruotino turto vertė nemažesnė nei 44.9 tūkst. litų

Nuo lapkričio 1 dienos minimalaus deklaruotino turto vertė yra 44.9 tūkst. litų. Taip pat patvirtintos privalomo registruoti brangaus ir paveldimo ar dovanojamo nekilnojamojo ir kilnojamojo turto vidutinės rinkos kainos. Daugiabučiuose namuose, priklausomai nuo konstrukcijos, vieno kvadratinio metro kaina yra 1600 - 1400 litų. Vadinasi, erdvaus trijų kambarių 100 kv. m buto kaina maždaug 160 tūkst. litų (40 tūkst. USD). Kasmet statinio vertė sumažėja 0.8 %. Vertė kyla ar mažėja, priklausomai nuo vietovės pataiso koeficiento. Šis koeficientas aukščiausias yra Vilniuje - Senamiestyje, Žvėryne, Naujamiestyje, Gedimino prospekte, Goštauto, Pamėnkalnio, Jasinskio, Tumo - Vaižganto, Kražių, Dainavos bei Čiurlonio gatvėse. Beje, tai pačios judriausios ir triukšmingiausios Vilniaus gatvės. Žemiausias koeficientas taikomas kaimo vietovėse. Ne žemės ūkio ir miškų paskirties žemės sklypų bazinė kaina didžiausia Vilniaus, Kauno bei Palangos miestuose. Bazinė kaina 40 litų už kvadratinį metrą. Koeficientas gali išaugti iki 3, jei žemės

sklypas yra prie ežero ar kitoje vaizdingoje vietoje. Nustatytos ir dirbamos žemės, kolektyvinių sodų sklypų bei miško sklypų kainos, taip pat ir transporto priemonių. Naudotų automobilių kaina po pirmų eksploatacijos metų sumažinama trečdaliu, po septynerių - 85 %. Nustatytos ir laivų bei orlaivų, žemės ūkio mašinų, ginklų vidutinės rinkos kainos. Šias kainas nustatė Komisija prie Finansų ministerijos. Jomis bus vadovaujama, įvertinant privalomą deklaruoti turtą. Žinia, valstybės institucijų nustatytos rinkos kainos nebūtinai atitinka laisvos rinkos kainas.

LA

Dainavos oktetas pirmą kartą koncertuoja New Yorke

Vasario 16-osios šventės proga New Yorke rengiamo minėjimo meninę dalį vasario 21 d. atliks "svečias nebuvėlis" Dainavos ansamblio vyrų oktetas. Jis newyorkiečiams prisistatys kaip jau išgarsėjęs koncertais savo mieste Chicagoje bei kituose JAV lietuvių didesniuose telkiniuose.

Kaip oktetas atsirado

Šis oktetas jaunas ne tik savo istorija, bet ir dalyvių amžiumi, nors ir priklauso Dainavos ansamblui, kuris 1995 metais Chicagoje atšventė savo 50-metį. Ansamblio pradžia siekia dar 1945 metus, kai jis įsikūrė Ha-

nau stovykloje, Vokietijoje, ir 1950 atsikėlė į Ameriką.

Oktetas atsirado visiškai atsitiktinai. Prireikė vieneto, kuris pakoncertuotų 1995 metų rudenį ateitininkų kultūros vakare Chicagoje ir apylinkėse. Jaunų studentų iniciatyva susidarė dainos vienetas.

Po sėkmingos pradžios grupė pasiryžo ir toliau dirbuoti. Jau eilė metų oktetas koncertuoja Chicagoje, 1997 ir 1998-aisiais koncertavo St. Petersburge, FL, Detroite, Chicagoje ir Washingtone. Koncertai buvo skirti lietuviškojo jaunimo stovyklos Dainavos 40-čiui

(nukelta į 8 psl.)

NEW YORKO ŽINIOS

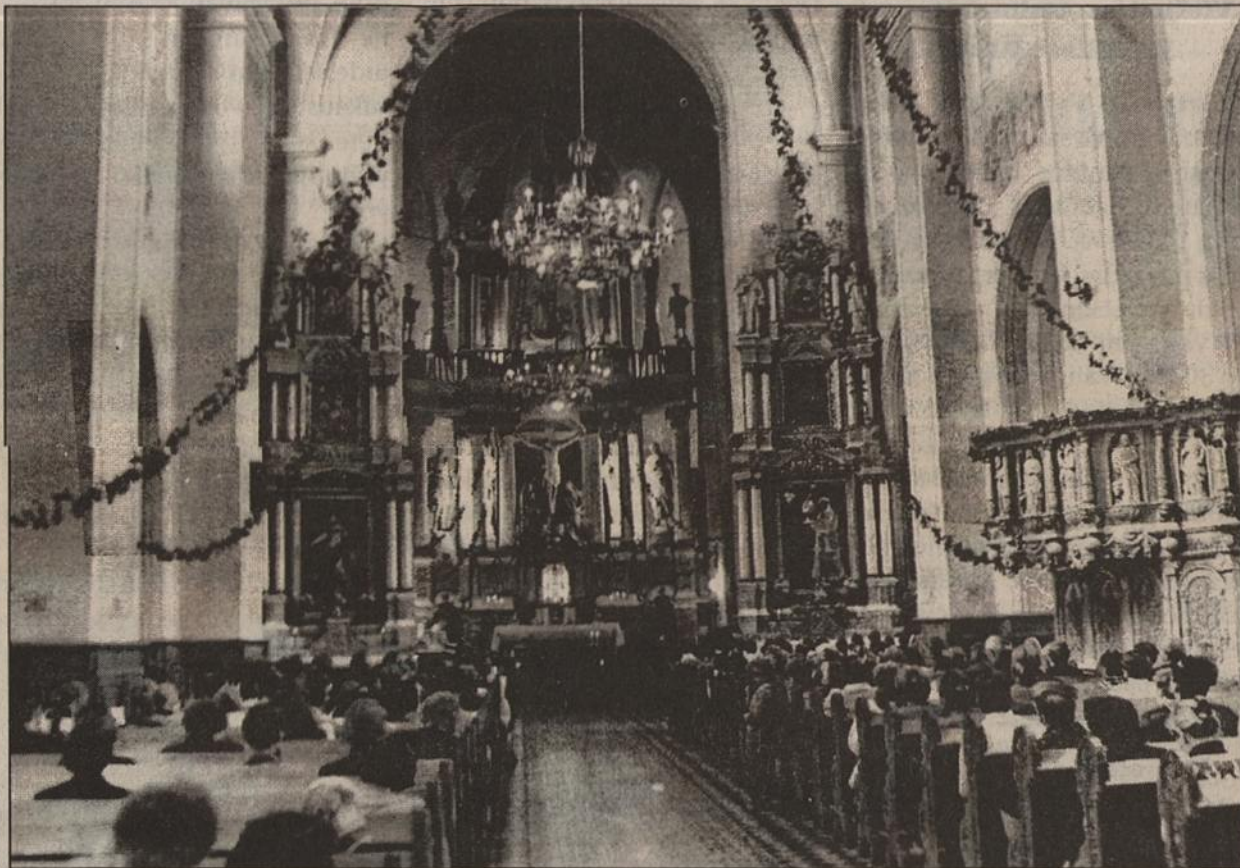
Su Genovaitė Diržiene atsisveikinant

A. a. Genovaitė Diržienė gimė Rusijoje 1919 m. Apie 1922 m. grįžo į Lietuvą, ten baigė mokslus ir ištekojo už Antano Diržio. Prasidėjus Antrajam Pasauliniam karui Diržiai su tėvais ir brolio šeima išvyko į Venecuelą. Vėliau Antanas Diržys atvyko į Ameriką apsižiūrėti, kur būtų galima apsiūti ir išvystyti didesnę neolituanų veiklą. Apsisprendę gyventi New Yorke ir 1959 m. su šeima čia persikėlė. Čia gyvendamas Antanas buvo veiklus neolituanas filiteris iki pat savo mirties 1992 m. Genovaitė, ir vyrą palaidojus, vis dar remdavo lietuvišką veiklą.

Genovaitė gyveno Woodhaven, NY. Ji mirė š. m. sausio 19 d. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo sausio 21 d., kur maldas prieš kartojo sukalbėjo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas. Sausio 22 d. buvo palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo mylimo vyro Antano.

Lietuvoje liko mirusio sūnaus Algirdo žmona Vitalija, anūkės Rasa ir Aušrinė ir proanūkė Aistė. Liko ir kiti giminės.

Laidotuvėmis rūpinosi brolio duklė (ir krikšto duklė) Kristina su šeima.

Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje

V. Kapočiaus nuotr.

GAVĖNIO REKOLEKCIJOS PUTNAME

Vėl artinasi Gavėnia - šventas laikotarpis, skirtas maldai, Kristaus Kančios apmąstymui ir atgailai. Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyne Putname Gavėnios rekolekcijos š.m. kovo 19 - 21 dd.

Pravės svečias iš Lietuvos, Kunigas Antanas Lapė, kuris šiuo metu studijuoja Washington DC.

Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 19 d., 8:00 v. vakare, ir baigsis pietumis šeštadienį, kovo 21 d. Jei kam nors sąlygos neleidžia dalyvauti pilną savaitgalį, galima įsijungti vieną dieną, šeštadienį, kovo 20 d. - prasidėda 9:00 v. ryte. Pilnas savaitgalis - \$ 80.00 (nuo penktad. vakaro iki sekmad. pietų). Viena pilna diena (be nakvyinės) - \$ 25.00.

VISI Kviečiami! Aple savo dalyvavimą pranešti iki kovo 15 d., kartu su \$25.00 įmokėjimu, užtikrinant rezervuotą vietą, arba skambinti 860-928-7955.

2 x \$300 – Kisieliūnas dr. Alfonsas, \$4,905; Mikulis Juozas, \$500
1 x \$600 – Balanda Gediminas, \$1,000.
2 x \$1,000 – Aleksonis Asta atm. įn.: Aleksonis Tadas ir Česlava, \$1,000; X – \$27,000.
1 x \$1,100 – Struogienės dr. Vandos Stipėdijų fondas: įm. Byla dr. Jonas \$1,000, Gedvila Gabrielius ir Dana \$100, \$11,280.
1 x \$10,000 – Jono ir Bronės Paškų Stipėdijų Fondas: įm. Paškus Jonas, \$10,000.

1 x \$20,000 – Victor & Helen Vidurgiris Charitable Remainder Trust: įm. Vidugiris Vytautas ir Elena, \$20,000.

1 x \$50,625 – Russas Alfred V. Testamentinis palikimas, \$106,250.

1 x \$104,000 – Mikšio Povilo stipėdijų Fondas: Mikšys Povilas, Testamentinis palikimas, \$229,000.

Iš viso \$193,750.00

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1998.XII.31 – 9,203,886 dol. Palikimais gauta 4,521,428 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 5,773,849 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvių.

Užsiprenumeruokite DARBININKĄ

(718) 827 - 1351

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas New Jersey lietuviams įvyks sekmadienį, vasario 21 dieną, lietuvių parapijos salėje, 211 Ripley Place, Elizabeth, NJ. Už Lietuvą pasimelsime 11 val. mišiose. Po pamaldų persikelsime į parapijos salę. Kalbą pasakys Lietuvos generalinio konsulato New Yorke diplomatas Darius Staniulis. Meninėje dalyje išgirsime smuikininkę Editą Orlinytę iš Lietuvos ir pianistę dr. Frances Covalessky-Kavaliauskaite. Be to, bus rodoma vaizdajuostė iš prez. Valdo Adamkaus inauguracijos iškilnių. Po programos bendros vaišės ir pabendraavimas.

Kviečiame visus tautiečius atvykti į šią svarbią šventę.

A. + A.

MAGDALENA KARVELIS

mūsų mylima motina ir močiutė, mirė š. m. sausio 23 d., sulaukusi 93 metų amžiaus. Palaidota sausio 26 d. šalia savo mylimo vyro Petro Karvelio Šv. Jono kapinėse, Queens, NY.

Nullūde

dukra Florence Kazlas,
žentas Raymond,
anūkės Melanie ir Caroline

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Daugiau New Yorko žinių yra 7-ame puslapyje.

Užgavėnės - vasario 16 d., antradienį.

Gavėnios pradžia - Pelenų diena šiemet bus vasario 17 d., trečiadienį. Tą dieną prasideda gavėnios - atgailos laikotarpis, kuris baigiasi Kristaus Prisikėlimo švente - Velykomis, balandžio 4 d. Gavėnios metu katalikai, sulaukę 14 metų, privalo susilaikyti nuo mėsos valgyimo Pelenų dieną ir kiekvieną gavėnios penktadienį. Tikintieji nuo 18 iki 59 metų dar privalo Pelenų dieną ir Didįjį penktadienį pasininkauti, t. y. valgyti tik tris kartus per dieną, pilnai privalant tik vieną kartą, o kitus du kartus lengvai užkandant. Gavėnios metu tikintieji yra raginami daryti ir savanorišką atgailą, pav., kasdien išklausti mišias arba, būnant namuose, susilaikyti nuo blogų įpročių, vykdyti gerus darbus ir kt.

Pranciškonų vadovybės metiniai posėdžiai šiemet vyks vasario 23 - 24 d. Kennebunkport, ME, vienuolyne. Dalyvauja iš Lietuvos provincijolas Tėv. Benediktas Jurčys, patarėjas Tėv. Astijus Kungys ir provincijos sekretorius Tėv. Matas Jurevičius; iš JAV viceprovincijolas Tėv. Placidus Barius, patarėjai: Tėv. Pranciškus Giedgaudas, Tėv. Jonas Bacevičius ir provincijos išdinink. Tėv. Rafaelis Šakalys.

Apreiškimo par. žinios

Gavėnios rekolekcijas vasario 26 - 28 d. mūsų parapijoje praves **vyskupas R. Norvila**, Kauno Kunigų seminarijos rektorius.

Magdalena Karvelis mirė š. m. sausio 23 d. Žiūr. mirties pranešimą 7-ame psl.

Kompanijai reikalingas profesionalas, mokantis klijuoti tapetus, dažyti, elektrika, vandentiekio darbus (plumbing), HVAC ir kt. Turi laisvai kalbėti angliškai. Sutartinė alga 16 dol. ir visi priedai (all benefits). Vakaraus skambinti Gary, (718) 275-3990. (sk.)

Vasario 16-osios minėjimas, rengiamas Didžiojo New Yorko Jungtinio Komiteto, įvyks š. m. **vasario 21 d.** tokia tvarka: 11:00 val. Mišias Apreiškimo par. bažnyčioje aukos vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Akademija - 2:30 val. popiet Kultūros Židinys. Kalbės Vytautas Volertas, meninę dalį atliks *Dainavos* oktetas iš Chicagos. Žiūr. skelbimą šio pusl. apačioje.

Už a. a. Kazio Miluko sielą mišios bus aukojamos sekmadienį, vasario 14 d., 11 val. ryto Pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Giminės ir draugai kviečiami drauge už vėlonių pasimelsti.

Vincui Simanavičiui mirus, *Darbininko* nr. 6, vasario 5, buvo įdėta Kibirkščių ir Vilgalių užuojauta. Ten buvo praleista "nuoširdžiai užjaučiame žmoną Vandutę". Už nemalonią korektūros klaidą atsiprašome.

Viešpaties Atsimaitymo parapijos žinios

Lietuvos Vyčių 110 kuopos iniciatyva sausio 30 d. buvo išsiųstos penkios dėžės įvairių reikmenų labdaros organizacijoms į Lietuvą. Tai gražus ir sektingas pavyzdys, kaip organizacinė veikla yra sėkmingai vykdoma.

Vyskupas Rene Valero sausio 30-31 savaitgalį lankėsi mūsų parapijoje. Jis yra vyskupas ordinaras, kuris iš eilės aplanko visas parapijas. Šeštadienio vakaro ir sekmadienio mišiose savo pamoksluose vyskupas kalbėjo apie kiekvieno žmogaus, gyvenančio šioje žemėje, svarbą ir lygias teises prieš Dievą, nežiūrint jo socialinės padėties ir turto.

Pamokos suaugusiems, norintiems išmokti lietuviškai, prasidėjo Maironio Lituanistinėje mokykloje š. m. sausio 23 d. Jos vyksta kas antrą šeštadienį 10 val. ryte Kultūros Židinyje. Dėl informacijų skambinti: Audrei Lukoševičiūtei (718) 849-6083 arba Tracey Bell Šližys (718) 296-6376.

Maironio Lituanistinė mokykla

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 81 metų sukakties

MINĖJIMAS

Įvyks sekmadienį, vasario 21 d.:

11 val. ryto: MIŠIOS Apreiškimo par. bažnyčioje, Brooklyn, NY

Šv. Mišias aukoja vysk. Paulius Baltakis, OFM
Gieda *Apreiškimo par. choras*, vad. *Astos Barkauskienės* ir "Dainavos" ansamblio vyrų oktetas

2:30 val. popiet MINĖJIMAS

Kultūros Židinio didžiojoje salėje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Pagrindinis kalbėtojas - rašytojas Vytautas Volertas
Meninė dalis - "Dainavos" ansamblio Vyrų oktetas, vad. *Dariaus Polikaitis*

Nuo 12:00 val. mažojoje Kultūros Židinio salėje **veiks Kultūros Židinio kavinė**

-- Bus galima papietauti --
-- Įeinant aukojama

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

TAUTOS FONDAS

JAV LB NEW YORKO APYGARDA

ALTO NEW YORKO SKYRIUS

Dainavos oktetas pirmą kartą koncertuoja New Yorke

Stovi iš k.: Tadas Stropus, Aras Norvilas, Audrius Polikaitis, Marius Tijūnėlis, Liudas Landsbergis, Darius Polikaitis (vadovas), Marius Polikaitis, Kastytis Šoliūnas. Trūksta akompanatoriaus Vido Neverausko

(atkelta iš 7 psl.)

paminėti ir naujų lėšų suteikti joms tolimiesiems gyvenimui. Toji stovykla, įkurta netoli Detroito. Jos tautinio ir religinio auklėjimo mokyklą yra išėję daugelis jaunuolių, tarp jų kone visi *Dainavos* ansamblio nariai. Iš jų tarpo išsivystė ir šis iškilusis oktetas.

Okteto vadovas ir repertuaras

Laikraštininkė Aurelija Balašaitienė rašydama apie oktetą koncertą Clevelande 1997 m. *Drauge* taip sako: "Oktetui vadovauja gerai žinomas talentingas muzikas ir dirigentas Darius Polikaitis; oktetui labai subtiliai akompanuoja Vidas Neverauskas... Kalbant grynai apie paties oktetą pasiruošimą, svarbu pabrėžti, kad tai reto darnumo ir harmonijos vienetas... Reikia padėkoti Dariui Polikaitiui už jo nuostabų sugebėjimą taip puikiai paruošti oktetą repertuarą". Kitas *Draugo* bendradarbis

(LMN) apie koncertą Chicagoje 1998 m. tarp kitų dalykų pabrėžia: "...koncerto dalyviai grįžo namo susižavėję ne tik oktetu, bet ir jo pasirinktu repertuaru... Pirmiausiai reikia atkreipti dėmesį į oktetą narių laisvumą scenoje. Jie išgyveno dainų žodžius ne tik dainuodami, bet ir savo judesiais, kurie buvo laisvi ir nesukaustyti, o tokį reikšmę dažnai netenka matyti, nebent kai atvažiuoja profesionalai iš Lietuvos".

Elvyra Vadopalienė, savo išpuošiuose iš oktetą koncerto Washingtono 1998 m., taip pat *Drauge*, rašo: "susirinkę svečiai negalėjo atsidžiaugti šiuo jaunų vyrų ansambliu, kurie daugiausiai dainavo a capella, ir tarp dainų įpyne humoro, kuris padėjo glaudžiai ir šiltai bendrauti su klausytojais".

Taigi, koks bus oktetą repertuaras New Yorke? Bus atliekamos patriotinės, liaudies ir populiarios dainos, sukurtos pagal

lietuvių poetų žodžius. Programoje bus ir paties oktetą vadovo muzikos bei teksto kūriniai.

Okteto nariai

Oktete dainuoja Liudas Landsbergis, Aras Norvilas, Audrius Polikaitis, Marius Polikaitis, Darius Polikaitis (vadovas), Tadas Stropus, Kastytis Šoliūnas ir Marius Tijūnėlis. Pianinu akompanuoja Vidas Neverauskas.

Tai bus nepakartojamų išpuodžių, kai i Kultūros Židinio sceną įžygiuos tie šaunūs vyrai ir pirmą sykį pasidalins savo lietuviška daina ir muzika, kuriai jie suranda laiko ir nešiojasi meile!

Prieš oktetą koncertą bus oficialioji šventės dalis. Programos pradžia 2:30 val. popiet. Minėjimą rengia Didžiojo New Yorko jungtinis komitetas: Algis Vedeckas, pirmininkas, Tautos Fondas; Kestutis Bileris, JAV LB New Yorko apygarda; Vacys Steponis, ALTO New Yorko skyrius.

Salomėja Narkėliūnaitė

LAISVĖS ŽIBURIO RADIO 56-SIS KONCERTAS

Šeštadienį Vasario 27 d. 7 val
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd, Brooklyn, NY

PROGRAMOJE - trys iškiliausi Lietuvos solistai

VIRGILIJUS NOREIKA
VLADIMIRAS PRUDNIKOVAS
EDUARDAS KANIAVA

Piano palyda - **WILLIAM SMIDDY** ir

LIETUVOS VALSTYBINIS SIMFONINIS ORKESTRAS (CD)

Lietuvos liaudies dainos, estradinė muzika, operų ištraukos, naujajamietinis trijų tigrų muzikinis kokteilis.

Nuo 5 val. Melinių, paruošti karšti pietūs.

Po programos šokiai gojant **BROLIŲ KEŽIŲ ORKESTRUI** vad. **VYTAUTAS DAUGIRDAS**.
Mažąjoje saleje užkanda, atgaiva...

Baliui stalus galima is anksto užsakyti pas **Živilę Juriene** 718-847-3133.

Policija patruliuos gatvėje ir saugos mašinas nuo vandalų,

Visos vietos numeruotos. **BILJETŲ KAINA - 15 dol.**

Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu.

Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti

LITHUANIAN RADIO CLUB

217- 25 54th Ave., Bayside, NY 11364

Bilietų platintojai:

Maryte Shalins 718-296-2244

Daiva Bartulienė 718-849-5826

Asta Barkauskienė 516-671-7526

Laima Šileikytė-Hood 212-982-1335

Živilė Juriene 718-847-3133

Vida Jankauskienė 718-647-2434

Valentinas Melinis 732-836-1158

Bruno Rutkunas 516-628-2292

Julius Veblaitis 908-687-4943

Romas Kezys 718-423-6161

Visus atsilankyti kviečia

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

Romas Kezys, Vedėjas

WKDM 1380 AM Sekmadienį 9:00 - 9:30 rytais

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/ CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimos. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokeskis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS - Express Service garantuotai ir patikimai aptarnauja sekančiuose reikaluose:

****Padedą keisti vizas J1, B1-B2 i F1;**

****Padedą gauti Social Security su leidimu dirbti;**

****Employment Authorization;**

****Padedą keisti mokyklą išlaikant statusą;**

****Paruošia visus dokumentus studentų, svečių ir biznio išskvietimams (per 3 dienas);**

****Padedą atidaryti sąskaitą banke;**

****Padedą gauti reikiamą statusą;**

****Tvarko visus kitus dokumentus;**

****Daro vertimus.**

TEL: (212) 725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštu nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aido" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aido" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Liudas Normantas, Hiram, ME - 160 dol.

Theresa Mažeika, Devon, PA - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad i **Brooklyną** "Vilties" atstovai atvyks š. m. **vasario 27 d.** ir nuo 2 val. iki 5 val. popiet priims siuntinius Kultūros Židinio kieme buv. spaustuvės patalpose. Vėlykų konteineris išsiunčiamas š. m. kovo 2 d. Brooklynė mūsų atstovas - **Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260.**

Atlantic Express corp., siuntinių i Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **vasario 20 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - **tel. (914) 258-5133.**

Siuntiniai i Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2 - 5 dienas.
TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.